

SVARBESNI D. TARYBOS NUTARIMAI

**Apsvarstė egzaminierių pastabas;
pratęsė vajų; išrinko naują Egze-
kutyvį direktorių**

1977 m. gegužės 26, 27 ir 28 d.d. Susiv. Centro patalpose, Wilkes-Barre, Pa., įvyko metinis Direktorių Tarybos susirinkimas. Dalyvavo dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, prezidentas adv. Thomas E. Mack, viceprezidentė Mrs. Alvera Baland, sekretorius Pranas J. Katilius, išdininkė Mrs. Leokadija Donarovich, daktaras kvotėjas dr. Alb. J. Valibus, izdo globėjai dr. Vladas Šimaitis ir Vito A. Yucius, direktoriai Vytautas Paulauskas ir Bronius Bobelis; taip pat dalyvavo redaktorius Matas Zujus; dėl svarbių prižasčių susirinkime negalėjo dalyvauti direktorė Albina Poškienė iš Chicagos.

Visi viršininkai ir direktoriai raštu pateikė savo raportus, kurie su užrašais tilps kituose "Garso" numeriuose.

Gegužės 24 ir 25 izdo globėjai dr. Vl. Šimaitis ir Vito A. Yucius atliko centro ir išdininkės knygų ir įvairių rekordų reviziją ir paruošė susirinkimui raportą.

Čia suglaustoj formoj pažymėsime svarbesnius svarstymus ir nutarimus.

Susipažinus su Pensylvanijos valstijos egzaminierių seniai pravestos egzaminacijos raportu, jų pastabomis ir rekomendacijomis, į kiekvieną iškeltą punktą. Dir. Taryba davė atitinkamus atsakymus, pasižadant išpildyti visus reikalavimus Susivienijimo naudai ir apdraudos departamentų patenkinimui.

Plačiai apsvaščius Susivienijimo narystės reikalą, nutarta naujų narių vajų pratęsti iki 1978 metų Seimo (plačiau apie vajų specualus pranešimas čia pat — pirmame puslapy).

Paaikėjus, kad praectam seime parinkta Dainavos stovyklavietė 1978 metų seimui yra nepatogi trijų dienų atstovų ir svečių apsiostojimui — trūksta lovų, valgyklos ir kitų patogumų, seimo kvietėjui, Detroito 265 kuopos atstovui Stasiui Garliauskui savo pasiūlymą atšaukus, Dir. Taryba stengsis surasti kitą patogesnę 1978 metų seimui vietą. Direktorius V. A. Yucius apsiēmė pasitarti su Pittsburgho rajono Susiv. veikėjais ir kuopų viršininkais ir pranešti Tarybai jų apsišprendimą. Jei jų atsakymas bus palankus — sekantis 1978 metų seimas įvyktų Pittsburghe.

Prelatui J. F. Baltusevičiui, dėl gausybės kitų pareigų, nuo Naujų Metų rezignavus iš Egzekutyvio direktoriaus vietos, o apdraudos departamento egzaminieriams reikalaujant tą vietą užpildyti, Dir. Taryba, plačiai šį reikalą apsvaščius, dauguma balsų išrinko Praną Katilių iki seimo užimti egz. direktoriaus ir generalinio organizatoriaus vietą. P. J. Katilius turi plataus patyrimo Susivienijimo reikaluose, kaip ilgametis 83 kuopos sekretorius, 5-tos apskrities pirmininkas, Direktorių Tarybos narys ir pirmiau buvęs generalinis organizatorius.

Visi svarstymai ir nutarimai tilps su užrašais (protokolu) kituose "Garso" numeriuose visų narių žiniai.

Liepos ir Rugpjūčio mėn. "Garsas" neišeis

"Garsas" turi pašto vadovybės leidimą liepos ir rugpjūčio mėnesiais laikraščio neišleisti, tačiau, kad nesudarytų per didelį laikotarpį be laikraščio — rugpjūčio mėnesio pabaigoje "Garsas" bus išleistas už rugsėjį. Po to vėl išeis reguliariai kas mėnuo.

Nors vasaros karštomis ir tvankiomis dienomis organizacinė ir visuomeninė veikla sulėtėja, vis dėlto Susivienijimo veikėjus ir bičiulius raginame neužmiršti savo brangios organizacijos reikalų, ypatingai naujų narių įrašymo. Vasaros mėnesiais rengiamos šeimyninės išvykos, taip pat ir piknikai ir didžiuliai išvažiavimai — tai geros progos sueiti su savo tautiečiais ir pakalbinti juos tapti Susivienijimo nariais. Už įrašymą gausite komisus ir turėsite gerą progą užsidirbti Susivienijimo išlaidom ekskursiją pamatyti Disney Pasaulį Floridoj.

Visiems Susivienijimo nariams ir "Garso" skaitytojams linkime linksmų ir malonių vasaros dienų. "Garso" Redakcija ir Administracija

Įrašydamas naujų narių pasidaruoci Susivienijimo naudai ir gausi gerą atlyginimą.

LIETUVOS OKUPACIJA — TAUTOS GENOCIDAS

Prieš 37 metus Lietuva buvo okupuota. Pradėjo tautos genocidas. 1941 metų birželio mėnesio masinis lietuvių trėmimas į Sibirą visada liks lietuvių tautos atmintyje, nes tuos įvykius pamiršti — reikštų atsižadėti mūsų tautos kančių.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia išveivijos lietuvių visuomenę protestuoti prieš tebevykdomą sovietinį lietuvių tautos genocidą. Lietuvių visuomenei, ypatingai jaunimui, VLIKas siūlo:

— Lietuviai tėvai — birželio mėnesį, bent vieną savaitę kas vakarą, pasakokim savo vaikams išvežimų istoriją ir sovietinės okupacijos faktus;

— Jaunimo organizaciniai vienetai — ruoškime išvežimų vakarones, skaitykime birželinį įvykių atpasakojimus ir ištraukas iš dabartinės pogrindžio spaudos Lietuvoje;

— Religinų bendruomenių vadovai — ruoškime susikauptimo valandas arba pamaldas už sovietų nukankintus žmones;

— Lietuvių studentų klubai — ruoškime išvežimų bei sovietinių nusikaltimų faktinės medžiagos pristatymą kitų kraštų studentams;

— Rinkime ir registruokime išvežtųjų sąrašus ir juos siųskime VLIKo būstinėn;

— Registruokime sovietinių pareigūnų pavardes, toliau tebevykdančių genocidinius nusikaltimus prieš lietuvių tautą.

Masinių išvežimų žiaurumai neišnyks iš ateities kartų sąmonės. Mes žinome savo atsakomybę prieš lietuvių tautos istoriją ir turime įamžinti Lietuvos kankinių atminimą visiems laikams.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Premijos spaudos bendradarbiams

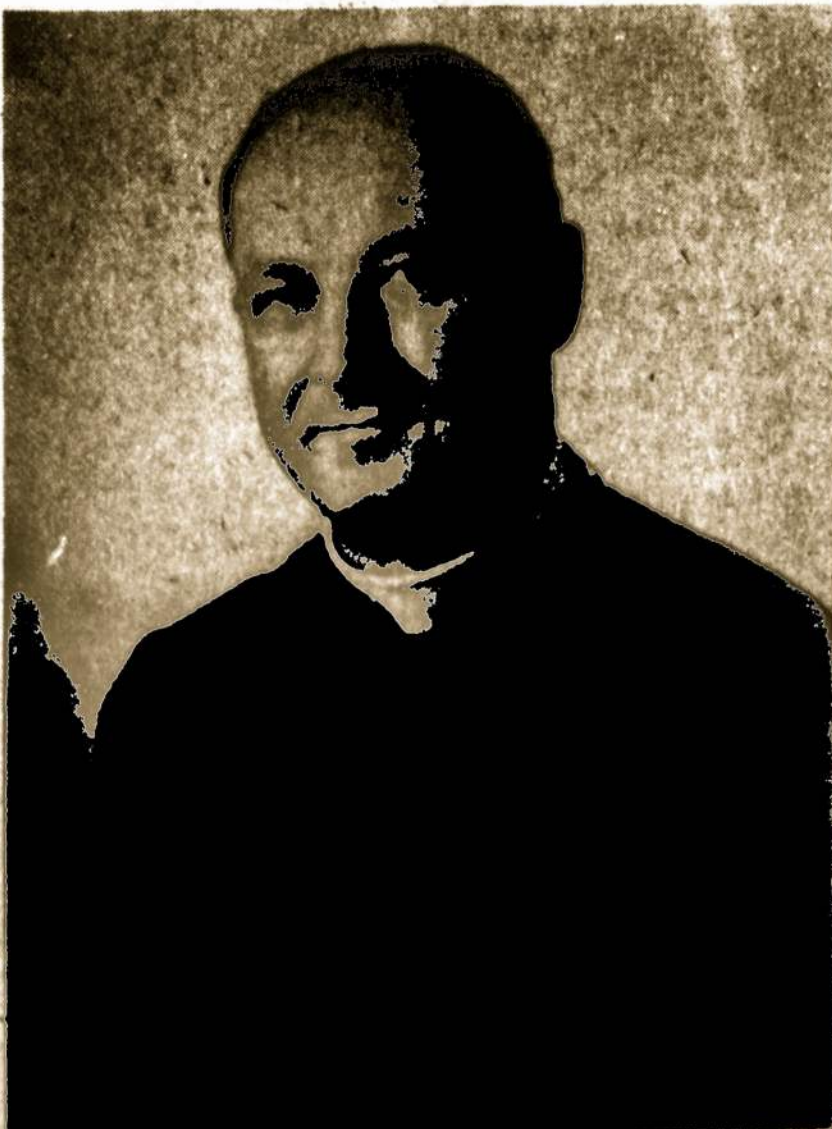
Amerikos Lietuvių Taryba, būdama susirūpinusi, kad didžiojo pasaulio spaudoj būtų plačiau informuojama apie priešpaudą okupacijoje ir apie Lietuvos teises į laisvę, skiria tris premijas lietuviams, kurie 1977 m. sėkmingiausiai atliks šį uždavinį kitataučių laikraščiuose ar žurnaluose.

Pirma premija 500 dol., antra 300 dol. ir trečia — 200 dol. Premijų mecenatas — kun. Juozas Prunskis.

Kandidatus toms premijoms gali siūlyti visi iki 1978 m. sausio 15 d., drauge atsiųsdami ir jų rašinių kopijas adresu: Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Jury komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

ALT Inf.

J.E. Vyskupas Vincencas Brizgys šią metų birželio 5 d. sulaukęs sukėtinės (50 metų kunigystės sukėtinės). Kuniga įšvėstas 1927 m. birželio 5 d. Jis yra Kauno vyskopo padėjėjas, Apaštališkojo Sosto asistuojantis vyskaps. Tiesdarinis Beoznos vyskaps, Lietuvių Religinės Šalpos vadovas, tyrimo visuomenininkas.

LKS NAUJŲ NARIŲ VAJUS PRATĖSTAS

**Kvotų įvykdymo ir laimėjimų planas
pasilleka tas pats**

Lietuvių Katalikų Susivienijimo Direktorių Taryba savo metiniam susirinkime, įvykusiam 1977 m. gegužės mėn. 26, 27 ir 28 d.d., Susiv. centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, Pa., plačiai apsvaščius visas aplinkybes ir narystės didinimo svarbą, vienbalsiai nutarė dabartinį naujų narių įrašymo vajų pratęsti iki 1978 metų seimo.

Vajus, kaip žinoma, yra dvilypis — laimėjimas kelionės pamatyti garsųjį Disney pasaulį Floridoj ir laimėjimas stipendijų.

Čia vajuos planus atkartojame.

Laimėjimas veitui kelionės pamatyti Disney Pasaulį Floridoj

Laimėti šią kelionę veitui, kuri užsitęs 7 dienas ir 6 naktis, reikia įrašyti 12 naujų narių su \$1,000 apdrauda kiekvieną, arba bendrai \$12,000 apdraudos sumai.

Kaip matot, kvotos įvykdymas yra lengvas, nes vajuos tęsis dar apie metus laiko. Kadangi kelionė atsisis \$150.00, tai už kiekvieno nario įrašymą organizatorius (verbuotojas) gaus \$12.50 kredito. Jei kai kuriose kolonijose nepavyks sudaryti pilnos naujų narių kvotos, o organizatorius norės pasinaudoti kelione, jis galės tai padaryti apmokant skirtumą tarp uždirbto kredito ir kelionės išlaidų.

Be to, kiekvienas organizatorius gaus reguliarią komisiją už kiekvieną naują įrašytą narį.

Iki šiol įrašyti daviniai bus priskaityti organizatorių (verbuotojų) kreditui laimėti kelionę. Kai kurie jau turi gerą pradžią.

Stipendijų laimėjimo planas

Iš viso Susivienijimas skiria \$2,500 penkioms stipendijoms — po \$500 kiekvieną.

Stipendijai laimėti nustatytos šios sąlygos:

1. Aplikantai turi būti Susivienijimo nariai, arba prie Susivienijimo priklausančių tėvų vaikai; globėjai (sponsors) taip pat turi būti nariai.

2. Aplikantai turi lankyti, ar jau būti priimti kolegijon, universitetan.

3. Aplikantai, norintys laimėti stipendiją, turi įrašyti ne mažiau 5 narius kiekvieną \$1,000 spdraudos sumai ar daugiau, ir iš anksto išrinkti mokesčius už 6 mėnesius. Už kiekvienus kitus 5 naujus narius gaus po aplikaciją stipendijai laimėti.

4. Aplikantų globėjai (sponsors) įrašę 5 naujus narius, galės pasiūlyti pasirinktus kandidatus stipendijai laimėti.

5. Stipendijų skyrimas vykdomas lenktyniavimo (competitive) pagrindu ir bus pravestas viešame laimėjime 1978 m. birželio mėnesį, kuriame galės dalyvauti ir patys aplikantai.

Tėvai, globėjai ir patys studentai turite gerą progą padirbėti Susivienijimo narystės didinimui ir laimėti stipendijas.

Nauji Susivienijimo Nariai

Šiomis dienomis Susivienijimo centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

155 kp., Scranton, Pa. — Mrs. Dolores Patri; įrašę Jurgis Sadauskas.

89 kp., Hartford, Conn. — Mrs. Marija R. Baltauskas, Stanley P. Baltauskas ir Romualdas A. Moncevičius; įrašę Juozas Grinius.

94 kp., So. Boston, Mass. — Peter Swinton; įrašę naujas kuopos sekretorius Martynas Dapkus.

*Kur tik būsime,
kad ir kalėjime, ištremime,
ten ketiname skelbti Kristų.
Nežinia, kas mus gali gyvenime sutikti,
kokie vargai ir persekiojimai
už Kristų.*

Turime prie oisko būti pristrengę.

Arkiv. Jurgis Matulaitis

*Margi paukščiai padangėj sukas;
Mūsų žemėn sugrįš jie tikrai.
Po žemaičius, aukštaičius ir Dzūkus
Dainuos upės, kalnai, ežerai.*

Antanas Miškinis

GARSAS

Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207 Tel. 827-1381
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Editor — MATAS ZUJUS
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18773

Subscription \$2.00 per year Advertising Rates on Application
Rašius (straipsnius ir korespondencijas) redakcija tašo savo nuofėris.
Nepausedintus rašius grąžina tik patėms autorėms prašant.

MŪSŲ PASTABOS

Sunki Jungtinių Tautų išlaikymo našta

Ar Jungtinės Tautos pateisina savo išlaidas?

Ši organizacija buvo įsteigta rūpintis pasauline taika, ginti mažesnių, ypač skriaudžiamų tautų teises. Bet šioje srityje J. T. virto tiesiog nebylė — be žado. Jau tiek metų Sovietų Sąjunga laiko savo žiaurioje vergijoje Lietuvą ir apie tuziną kitų prieš antrąją pasaulinį karą buvusių laisvų ir nepriklausomų tautų, o iš J. Tautų tribūnos nesigirdi balsų ir nepasireiškia atitinkamos akcijos prieš vykdomą terorą, išprievartavimus ir griežtesnių reikalavimų sugrąžinti laisvę ir nepriklausomybę.

J. Tautų tribūna paskutiniiais metais virto Sovietų Sąjungos ir jos pataikūnų, daugiausia afrikietinių ir aziatinių tautų atstovų propagandiniu rupu.

O betgi J. Tautų išlaikymas sunkiausių našta sudaro Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Virš šimto tautų priklauso J. Tautose, o JAV-bės vienos turi padengti 25 procentus jos išlaidų. Paskutiniu laiku stiprus nepasitenkinimas ir murmėjimas pasireiškia spaudoje dėl perdidelio skaičiaus tarnautojų ir labai išpūstų algų. Tiesiog nepateisinamas išnaudojimas mokesčių mokėtojų, ypač amerikiečių.

Perankstyvas karingumo demonstravimas

Gegužės 17 Izraelio įvyko naujo knesetto — seimo rinkimai. Darbiečių partija per 29 metus be pertraukos buvo valdanti partija, bet šie rinkimai nustūmė ją į antrą vietą, o į pirmą įkėlė karingąją Likud partiją, vadovaujamą karingojo Menahem Begin. Iš 120 atstovų, Likud pravedė 41, o darbiečiai tik 33 (buvusiam seime turėjo 51). Kadangi kitos mažesnės partijos pasižadė remti Likud, tai šios partijos vadas Begin, jam pasiskubino pademonstruoti savo karingus nusiteikimus. Jis nesutiksias su gražinimu arabams teritorijų, užgrobtų 1967 metų karo metu ir net įspėjo JAV-bių prezidentą Carterį nesikišti su savo formulėm suvesti į taiką Izraelį su arabais.

Kaip žinoma, JAV-bės yra įsipareigoję rūpintis Izraelio saugumu, jau bilijonus dolerių yra išleidusios ginklų ir kitų reikmenų pavidale ir pasižadėjusios ir toliau remti. JAV-bės nevartoja jokios prievartos pirmesti savo sąlygas, nors šiai ir kitoms taiką mylinčioms šalims taika ir ramybė Vidurio Rytuose yra labai rūpimas ir svarbus reikalas. Tuo tarpu arabų pasaulis yra susijaudinęs dėl Likud vadovo, kuris greičiausia užims naujo premjero vietą, didelio karingumo. Arabų lyderiai iš anksto sako, kad atsakymas gražinti ginklų užimtas teritorijas bus naujo karo priežastis. Kokią poziciją tada turėtų užimti JAV-bės, kurios mano, kad Izraelis turėtų daryti nuolaidų užgrobtų teritorijų atžvilgiu.

Ch. A. Lindbergh žygio sukakties proga

Gegužės 20 suėjo 50 metų kai amerikietis lakūnas Charles A. Lindbergh vieno motoro lėktuvu "Spirit of St. Louis" pats vienas iš Roosevelto lėktuvų stoties, Long Island, N.Y., per 33 valandas ir 32 minutes nuskrido ir nusileido Paryžiaus Le Bourget lėktuvų stoty. Iš viso padarė 3610 mylių. Kadangi jis buvo pirmas be sustojimo perskridęs Atlantą, tai susilaukė labai didelio populiarumo. Šis jo žygis paskatino ir padrasino kitus lakūnus skridimams, pagerinti transportacijos progresą.

Beje, 6 metus ir 56 dienas vėliau, būtent, — 1933 m. liepos 15 d., du lietuviai lakūnai — Steponas Darius ir Stasys Girėnas, Lituanica lėktuvu iš New Yorko per 37 valandas ir 11 minučių perskrido Atlantą, pasiekė Soldiną, Vokietijoje, ir čia juos ištiko tragedija — jų lėktuvas nukrito miške, sudužo, ir abu lakūnai žuvo.

Šešių vietų Lituanica lėktuvą Darius ir Girėnas buvo įsigiję visuomenės parama — organizacijų, draugijų ir paskirų rėmėjų aukomis. Jiedu per tas 37 valandas ir 11 minučių iš viso nuskrido 3984 mylias ir sumušė kitų pagarsėjusių lakūnų prieš jų žygį padarytus rekordus. Jiedu taipgi susilaukė atitinkamo aviacijos ekspertų ir autoritetų pripažinimo ir lietuvių tautos didvyrių titulu bei garbės. Prieš antrąją pasaulinį karą nepriklausomoje Lietuvoje lakūnų atminčiai ir pagarbai Kauno kapinėse buvo įrengtas mauzoliejus, 300 gatvių (miestuose ir miesteliuose), 24 aikštės, 18 tiltų, 8 mokyklų pavadinta jų vardais.

Šiais metais liepos 17 sucina 44 metai nuo to Dariaus ir Girėno istorinio žygio.

Generalinis Liet. Katalikų Susivienijimo naujų narių įrašymo vajuas pratęstas iki 1978 metų seimo. Dabar visai turi progą užsidirbti regulierius komišius, veitui kelionę pamatyti Disney Pasaulį, Floridoje, o studentai, jų tėvai ir globėjai — uždirbti 500 dol. metines stipendijas.

KAM TARNAUJA LITUANISTIKOS KURSAI VILNIUJE

VLIKo tarybos posėdyje balandžio 30 buvo perskaitytas toks pranešimas:

"Pavergtoje Lietuvoje veikianti propagandinė "Tėviškės" draugija verbuoja išėivijos jaunimą į taip vadinamus lituanistikos kursus Vilniuje. Tokių kursų jau yra buvę keletas, kurių dalyviai, sugrįžę į JAV, pasisako nevienodai: vieni mato lituanistinės naudos, o kiti piktnisina sovietine propaganda. Iš 1976 vasaros kursų programos matyti, kokiam jaunimui tie kursai taikomi, kas juose dėstoma ir kas yra dėstytojai.

1. Kursų programa sudaryta brandesnio amžiaus jaunimui ir platesnio išsilavinimo studentams.

2. Kalbotyros, taotosakos, dramaturgijos, architektūros bei kitų lituanistikos šakų paskaitas skaito kompartijos parinkti, jai ištikimi, bet kompetentingi tų šakų žinovai.

3. Kaip temos, taip ir dėstytojai, kurie tas temas gilidina, suderinta neblogai, todėl galima būtų manyti, kad grynai lituanistinė kursų dalis išėivijos jaunimui galėtų būti naudinga.

4. Filosofinės paskaitos, pagal tvarkaraščio temas, persunktos maskvinio marksizmo-leninizmo apologetika ir išaukštinimais. Ta dalis nieko bendro neturi su lituanistika.

5. Iš istorinio skyriaus tvarkaraščio matyti tokie dėstytojai, kaip prof. J. Jurginis ir Robertas Žiugžda. Jų paskaitos kursuose nieko nesiskiria nuo jų paskelbtų, Lietuvos istoriją žalojančių, veikalų ir straipsnių.

6. Į lituanistikos dėstytojų gretas įrikuotas ir V. Kazakevičius, pagarsėjęs komunistine propaganda "Gimtajame Krašte". Jo temos — bendradarbiavimas su užsienio lietuviams ir užsienio lietuvių kultūros tyrinėjimai Tarybų Lietuvoje — yra gryniausia sovietinė propaganda.

7. Žinomus faktus sugrupavus, matosi, kad šalia lituanistinių dalykų, kurie išėivijos jaunimui rūpi, yra labai stipri sovietinės propagandos dalis, kurios jie nekencia. Apskaiciuojant valandomis pasirodo, kad iš 227 valandų, skirtų tiems kursams, tik 57 valandas tenka lituanistikai, o 170 valandų — propagandinio pobūdžio dalykams.

8. Kursai vyksta vasaros metu, kada besimokantis jaunimas yra išvykęs iš Vilniaus darbams arba atostogoms. Todėl kursų dalyviai negali su juo susitikti, pažinti ir pabendrauti. Kur-

sai taip išplanuoti, kad jų klausytojai visą laiką būtų užimti ir gerai pasiruošę, kompartijai ištikimų asmenų prižiūrimi. Jie su kursantais lanko žymesnes vietas, aiškina jiems įvynimus, eksponatus, pastatus bei kitus pasisekimus komunistų partijos formuluota propagandine linkme.

Išvadoje aišku, kad Vilniaus kursų klausytojai privalo mokytis daug kompartijos primestų propagandinių dalykų, kurie nieko bendro neturi nei su lituanistika, nei su mokslu. Vilniaus kursai pirmoje eilėje siekia propagandinių tikslų. Jiems rūpi paveikti ir patraukti atvykusį išėivijos jaunimą nuolaidžia okupantui linkme. Kursų rengėjai nesiekia mūsų jaunimo lietuviškumą sustiprinti, jiems rūpi palankios okupacinei sovietinei santvarkai nuotaitos sudarymas".

(ELTA)

Prel. Juozas Neverauskas, Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas, Shenandoah, Pa., pakeltas į Šv. Tėvo garbės prelatus.

DAR VIENAS PASPRUKO IŠ SOVIETINIO ROJAUŠ

Stockholmas. — Švedų oficialai paskelbė, kad jie neišduos 37 metų gudų tautybės inžinieriaus, bet patys jį teis. Pabėgėlis, grasindamas sprogmenų pavartojimu, privertė sovietų lėktuvą nusileisti švedų teritorijoje. Švedų policija jokių sprogmenų nerado. Sovietai reikalauja sugrąžinti, kaip pavojingą teroristą. Pabėgėlio pavardė, jo prašymu, kol kas neskelbiama.

Maskva. — Centrinės komunistų partijos komitetas pašalinė Nikolaj Podgornij iš prezidento vietos ir iš politinio biuro. Priežastis dar nepaskelbta; manoma, kad tai Brežnevo darbas, siekiant suimti į savo rankas dar daugiau galios.

Ant. Papiuskas Ramūnas

TREMTIES KELIU

Gaisavo skliautai ir geso saulė —
Ugnies žarijom Šėupėn puolė:
Išleidai, Mama, mane į pasaulį
Klajot tarp dolejų planetos polių. —

Pasauly, Mama, platu kaip jūroj.
Dangus ir žemė žiedais vaidinas.
Ir dienos skaisčios, ir naktys nūrios
Lyg spektrai mainos akių gėlynas.

Liadžiū su giriom. Verkiu su vėjais.
Su laukų paukščiais kartu datnuoju.
Perdien po tolius klajojęs, ejęs
Tėviškės dangų kasnakt sapnuoju.

Pasauly, Mama, myliu kaip brolių:
Bučiuoju žemę, myluoju uošį.
Nuklydęs vėju pasaulio toliuos
Tavęs, Tėvyne, Tavęs ilgiuos.

Lietuva — Kanada

SVEIKINIMAI IR AUKOS "GARSO" SUKAKTIES PROGA

Muzikas Bronius Nekrašas, gyv. 92 N. E. 90th St., Miami, Florida, prisiuntė tokį sveikinimą ir pranešimą "Garso" redaktoriui:

"Sveikinu 'Garso' reikšmingą 60 metų sukakties progą. Daug metų turėjau laimės skaityti "Garso". Sulaukus gražios 60 metų sukakties, siunčiu 125 dolerius laikraščio reikalams ir linkiu sulaukti šimto metų sukakties".

"Jau artinasi mano 80 metų amžiaus sukaktis, bet dar vis dainuoju ir balsas dar tarnauja".

Šia proga primintina, kad muzikas Br. Nekrašas yra vargoninkavęs Šv. Vincento parapijoje Girardville, Pa., Šv. Juozapo parap., Scranton, Šv. Pranciškaus parap., Minersville, St. John's parap., Pottsville, ir Šv. Jurgio parap., Shenandoah, Pa.

LOUISE JURKUVIENĖS SVEIKINIMAI IR AUKA

Washingtono lietuvių veikėja, Liet. Katalikų Susivienijimo 36 kuopos sekretorė, registruota slaugė Louise C. Jurkuvienė-

Eurkoos redaktoriui rašo:

"Čia dedu \$20.00 auką "Garso" palaikymui ir sveikinu garbingos 60 metų sukakties progą. Tegyvuoja kitus 60 metų, nors nei aš, nei jūs to nesulauksim, bet kaip nors mes žinosim".

Dabar aš užimta — skaitau "Pennsylvania's Angliakasių Lietuva" knygą, kurią man bičiuliai prisiuntė. Tik man nepatinka, kad tos knygos autoriai nieko neparasė (apleido) apie Forest City. Ten Šv. Antano liet. parapija garsaus patrioto kunigo Aleksandro Burbos buvo įsteigta 1890 - 1891 metais, jis mano tėvus sutuokė. Deja, dabar ta parapija apleista, yra tik "Mission Church". Mano geram bičiuliui kun. B. Paukščiui netekus sveikatos, nutilo ten lietuviškos giesmės ir maldos, o aš ir po šiai dienai poterius kalbu lietuviškai.

Su geriausiais linkėjimais,
Louise Eurkoos

Muzikui B. Nekrašui ir Louise Eurkoos - Jurkuvienėi už aukos "Garso" redakcija nuoširdžiai dėkoja.

PROJECT GULAG — USA

Frankfurte, Vakarų Vokietijoje, leidžiamas rusų disidentų žurnalas Posev 1977 kovo laidoje įdėjo straipsnį "Sovietų koncentracijos lageris Jungtinėse Amerikos Valstybėse".

Jaunų žmonių grupė, į kurią įeina kairiųjų ir dešiniųjų organizacijų atstovai, baltieji ir negrai, krikščionys ir žydai, Amerikoje gimę ir imigravę iš Kubos, Lietuvos, Ukrainos ir t.t., savo organizaciniame susirinkime pasivadino tokiu vardu "Project Gulag — USA". Organizacijos tikslas — pastatyti JAV autentišką sovietinį koncentracijos lagerį, kur jauni žmonės savo kailiu patirtų tokio lagerio režimą. Statybai vadovaus buvę SS politiniai kaliniai, jų

tarpe esąs ir Simas Kudirka. Lageris projektuojamas prie akmenų skaldyklos, kur dirbsią būsimejieji "zekai".

Savanas, norėdamas patekti į lagerį, paduoda pareikimą, pereina per sovietinio teismo procedūrą, kur akivaizdžiai įsitikina, kad nusikaltes sovietų įstatymams. Jam būsias įteiktas teismo sprendimas, tik vietoj metų, bus skaičiuojamos dienos, tuo būdu savanoris lageryje išbus 5 - 7 - 10 dienų... Ši idėja sukėlė susidomėjimo akademiniu jaunimo tarpe ir kandidatų į tokį lagerį nemaža.

Lageris bus atidarytas iškilmingai, dalyvaujant ir spaudos atstovams. Po to svečiai į lagerį nebus įleidžiami. Kas norės lageryje gyvenimą aprašyti, turės pats per jį pereiti kaip kalinys. Sunkus priverstinis darbas akmenų skaldykloje, atitinkamas valgis ir režimas, karceriai už drausmės nesilaikymą — visa tai duos JAV jaunuliams patyrimą, kurio jie ilgai nepamirs. Atidirbę savo laiką savanoriai 3-5 dienas ilsėsis specialioje stovykloje, kur bus atitinkami dokumentiniai filmai, knygos, paskaitos apie SS.

Project Gulag — USA pirmininkas yra Lorenzo Castanga. Jo adresas: 1325 Connecticut Ave., Washington, D.C. 20032 (Elta).

Tautos Fondas yra paskelbęs TF šimtinių vaju. Tokie asmenys (ar organizacijos) kasmet aukoja bent vieną šimtą dolerių. Aukos Tautos Fondui yra atleidžiamos nuo JAV mokesčių. Čekius rašyti šiuo adresu: Tautos Fondas, P.O. Box 21073, Woodhaven, New York 11421. (Elta).

Tautos Fondo III-čioje susivienijimo atstovai ir svečiai Kultūros Židiny gegužės 28. Nuotr. L. Tomasiūčio

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ VYSKUPŲ LAIŠKAS ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS REIKALU

Lietuviai yra daug laimėję sukurdami ir išlaikdami Išeivijoje savo kultūras, tautines bei religines organizacijas ir kitokias institucijas. Vienas tokių, senai planuotų, bet tik pokariniu metu realizuotų laimėjimų, buvo įsteigimas ir išlaikymas Šv. Kazimiero Kolegijos Romoje. Ši kolegija yra ne tik auklėjimo įstaiga, ruošianti kunigus lietuvių sielovadai, bet taip pat ir mūsų lietuviškas židinys Romoje. Ji sudarė sąlygas ir suteikė galimybę daugeliui jaunų lietuvių kunigų pagilinti savo studijas bažnytinioje Romos universitetuose, įsigyjant akademinius laipsnius. Ji taip pat išauklėjo ir parengė kunigystei virš penkiasdešimt kunigų. Jų dauguma šiandien dirba lietuvių sielovadoje net keliuose kontinentuose. Šv. Kazimiero Kolegija, būdama Katalikų Bažnyčios apaštalinio veikimo centre, turi savo reikšmę mokslo bei visos Bažnyčios gyvenime, panašiai, kaip ir kitos rūšies tautinės kolegijos. Jau pats faktas, kad ši mūsų įstaiga yra lygiai traktuojama su kitomis, kurios išlaikomos ir remiamos savo krašto vyskupų, mums lietuviams yra svarbus tiek tautiniu, tiek ir religiniu požiūriu.

Senosios kartos lietuviai Išeiviai buvo dosnūs šią kolegiją kuriant ir iki šiol padėjo jai išsilaikyti. Pasunkėjus ji ekonominiams sąlygoms, tą sunkumą yra pajutusi ir Lietuvių kolegija. Todėl šiuo laišku ir kreipiamės į jus, broliai ir Sesės lietuviai. Patys išgyvenę daugelį nedecklių, bet savo vargu ir darbu sukūrę sau geresnį gyvenimą, jūs dosniai rėmėte visas lietuvių kultūras bei religines institucijas. Šiuo metu mes prašome jus padėti išlaikyti Pontifikalinę Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegiją Romoje.

Visi gerai supranta, kad reikia rūpintis išlaikyti kiekvieną lietuvių aukomis įkurtą instituciją. Bet dar labiau tenka susirūpinti, kai esamos institucijos pagrindinis uždavinys pradeda nebeatsiekti savo tikslo. Tas gali įvykti ir su mūsų kolegija, jei ji nesulauks naujų Dievo pašauktų lietuvių klierikų ir studentų. Ne taip senai pašaukimui į kunigus buvo pakankamai, Seminarijos būdavo perpildytos. Kodėl pašaukimų sumažėjo šiandien? Yra daug įvairių priežasčių, bet gal pati svarbiausioji — tai Vakarų pasaulio ne tiek materialinė, kiek dvasinė krizė. Ji palietė ir mūsų tautiečius, tiek vyresniuosius, tiek priaugusiąją kartą. Idealizmo jaunime nestinga, kurie norėtų savo gyvenimą pakreipti kilnesniam tikslui, bet kartais tokie jaunuoliai nesulaukia nei paskatos nei pritarimo iš savo tėvų, mokytojų ir net iš kai kurių kunigų. Visi dejuojame, kad jau trūksta lietuvių sielovadai jaunų kunigų, o tuo tarpu kai kurios mūsų parapijos nėra niekuo prisidėjusios, kad iš jų pačių parapijiečių nors vienas jaunuolis būtų išėjęs į kunigus. Kristaus žodžiai: "Pjūties didelė, o darbininkų mažai. Melskite pjūties semininką, kad siųstų darbininkus į savo pjūtį" (Mat. 9,37-

38). Šis paragimas tinka mūsų dienoms. Turime ta intensija melstis šeimose, savo parapijose, jaunimo samboriuose. Iš kunigiško gyvenimo patirties atvirai jums sakome, kad kunigo pašaukimo baimė yra labai klaidinga. Kunigo gyvenimas ir veikla teikia daug tokio dvasinio pasitenkinimo ir laimės, kokio nėra pasauliniame gyvenime ir kurio negali prilygti materialinio pasaulio teikiami malonumai.

Šiuo mūsų rūpesčius pasisaikome jums, mylimieji mūsų tautiečiai, norėdami atkreipti jūsų dėmesį į vienintelę šiuo metu lietuvių seminariją-kolegiją esančią laisvame pasaulyje. Ji galės atsiekti savo tikslą tik mūsų visų generacijų lietuvių artimu bendradarbiavimu su šia įstaiga ir jos rėmimu. Būkite

tikri, kad ką darote ar darysite gero šiai mūsų Kolegijai, darysite visapusiškam gerui visos lietuvių visuomenės. Per jaunus gerus kunigus Dievas atlygins jums už paramą Pontifikalinei Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijai tokiais būdais, apie kuriuos gal mažai galvojate. Remkime mūsų pačių kūrinių savo pačių visokeriopam gerui. Dievas telaimina jus visus.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,
† Vincentas Brizgys
† Antanas Deksnys
1977 m. gegužės 29 d.

P.S. Jaunuoliai ar sūbrendusieji, jaučią pašaukimą kunigystėn, ir kiti turį reikalų į Kolegiją gali kreiptis į Kolegijos Rektorių: Via Casalmonferrato 20 — 00182 Roma, Italia.

MIRĖ VLADAS MINGĖLA

A.A. Vladas Mingėla

Detroit, Mich. — Š.m. balandžio 29 mirė buvęs "Garso" bendradarbis, Liet. Katalikų Susivienijimo 265 kuopos pirminkas, žurnalistas ir visuomenės veikėjas Vladas Mingėla. Gyv. 333546 Clifton Dr., Sterling Heights, Mich.

Pašarvotas buvo Ch. R. Step šermeninėj. Atsiveikimo iš kilmės įvyko gegužės 1, vadovaujant Vincui Tamošiūnui. Liet. Katalikų Susivienijimo 265 kuopos ir Liet. Bendruomenės Detroito apylinkės vardu atsiveikimo kalbą pasakė 265 kp. sekretorius Stasys Garliauskas; kitų 7 organizacijų atstovai taip pat pareiškė jautrius atsiveikimus su prisiminimais jo kilnių darbų ir nuopelnų. Šios iškilmės baigtos Tautos himnu. Pažymėtina, kad velionio prisiminimui, Vasario 16 Gimnazijai suaukota apie 700 dol.

Gegužės 2 nulydėjęs Dievo Apvaizdos bažnyčioje, iškilmingas gedulo mišias laikė kun. A. Babonas, asistuojant kun. Domininkui Lengvinui ir kun. Kazimierui Šimaičiui. Iš bažnyčios palydėtas ir palaidotas Holy Sepuchre kapinėse. Čia paskutinį atsiveikimo žodį tarė rašytojas Vytautas Alantas.

Velionis buvo gimęs 1905 m. spalio 19, Snovsko mieste, Černigovo gubernijoje, Ukrainoj. Tėvas buvo geležinkelietis.

Grįžęs į Lietuvą, mokėsi Radviliškio vidurinėje mokykloje; 1936 m. baigė Švietimo ministerijos bibliotekininkų kursus;

1939 m. įsigijęs brandos atestatą, Vytauto Didžiojo universitete studijavo ekonominius, politinius ir socialinius mokslus. Tryliką metų buvo karo technikos štabo bibliotekininkas ir bibliotekos vedėjas. Spaudoje pradėjo dirbuotis 1923 m. ir yra bendradarbiavęs daugelyje Lietuvoje ėjusių laikraščių — Šaulietyje, Ryte, Karyje, Karde, Trimite, Skautų Aide, Naujojo Romuvoje, XX Amžiuje, Lietuvos Aide ir kt. Dail. Jurgio Juodžio žodžiais: "... Vladas vienodu ryžtu, vienodu uolumu ir meile plunksnos kuryboje reiškėsi įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose laisvoje Lietuvoje".

Anksti netekęs tėvo ir motinos, savo jėgomis, per didžiausią vargą ir sunkenybes stengėsi atsiekti aukštesnį mokslą. Būdamas 16 metų amžiaus, ryžosi "sau laimės paieškoti" užsienyje. Buvo nuvykęs Prancūzijoje, Metz'o rajone, Audum le Tiche, geležies rūdos kasyklose labai sunkiose sąlygose išdirbo apie metus laiko ir nusivylęs padėtimi, grįžo į Lietuvą.

1944 m., artėjant naujai raudonųjų okupacijai, velionis pasitraukė į Vakarų. Gyvendamas Nuernbergo ir Ansbacho, Vokietijoje, tremtinių stovyklose, redagavo Tremtinių Balsą ir Žinių Biuletenį ir bendradarbiavo kituose lietuvių laikraščiuose.

Veikia JAV-bėse

Į JAV-bes atvyko 1947 metų pradžioje. Kurį laiką su šeima pagyvenęs Philadelphijoje, 1951 m. persikėlė į Detroitą ir čia pastoviau įsikūrė. Stipriai pasireiškė organizacijų, ypač Liet. Katalikų Susivienijimo eidamas didžiulės 265 kuopos pirminko pareigas, taip pat eidamas Susiv. Spaudos-Informacijos komisijos nario pareigas ir kelis metus intensyviai bendradarbiaudamas "Garso". Jis parašė gausybę straipsnių Susivienijimo, tautinių, kultūrinių ir kitais aktualiais reikalais. 265 kuopa yra atstovavęs nacionaliniuose Susivienijimo seimuose. Jis taip pat plačiai bendradarbiavo kituose liet. laikraščiuose. Gyva veikla pasireiškė Liet. Žurnalistų Sąjungoje eidamas vicepirminko ir kitas pareigas; pasireiškė gyva veikla Šaulių Sąjungoje ir kitose patriotinėse organizacijose.

Jis žymesnių spaudos darbų paminėtinas surinkimas raštų ir paruošimas 400 puslapių a.a. kunigo Antano Miluko Monografijos ir jo paties kūrinių rinkinys "Medinis Dievas".

Detroitiečiai velionio darbus atitinkamai įvertino ir jo atmintį gražiai pagerbė gausiu dalyvavimu jo šermenyse ir laidotuose.

Prieš miršį kelis mėnesius sunkiai sirgo.

Lidėsy paliko žmoną Lydiją, dukrą Liliaciją, sūnų Šarūną, se-

— PASIDŽIAUKITE KARTU SU MUMIS — — DISNEY PASAULY — VELTUI! VOLTUI! VOLTUI!

Gegužė — Birželis — 1978

— Įrašyk vieną (1) naują narį kas mėnuo per 12 mėnesių — arba iš viso 12 naujų narių iki 1978 birželio mėn.

Transportacija — Viešbutis — Bilietai į Disney Pasaulį — Busch Gardens Jūros Pasaulį (Sea World), etc. Veltui

— Sekite "Garso" tolesnius pranešimus ir paaiškinimus —

— Have Fun With Us In — — DISNEY WORLD — Free! Free! Free!

May — June — 1978

— Enroll one (1) new member a month for 12 months —

or enroll 12 new members by June 1978

Iš Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Veiklos

BALFo talka lietuvių švietimo reikaluose — Tradiciniai BALFas padeda lietuvių švietimo institucijoms bei kitiems ypatingiems tikslams, kurie reikalauja plačios lietuvių visuomenės finansinės paramos, persiunčiant jiems aukotojų skirtas aukas. Aukos įteiktos per BALFą gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių, ir todėl aukų rinkimas mokykloms palengvėja.

Šitokiu būdu BALFas padeda Vasario 16-tos Gimnazijai jau ilgą eilę metų. Neskaitant BALFo tiesioginės piniginės paramos, kas mėnesį skiriamą šalpa šiai gimnazijai, BALFas priima ir jiems persiunčia rėmėjų būrelių vadovų ir atskirų aukotojų prisidėjimus aukas. Suprasdami lietuviško švietimo svarbą Išeivijoje, už šį patarimą BALFas neima jokio atlyginimo.

Suvalkų Trikampio šalpos reikalai Pakartodami ankstyvesnį pareiškimą, liečiantį skyrių ir privačių asmenų rūbų siuntimą Suvalkų Trikampio lietuviams, prašome visus, kurie siunčia tokius siuntinius pranešti Centrai šelpiamųjų asmenų pavardes ir adresus, kad būtų galima vesti kiek galima tikslesnę kartoteką ir šalpa teikiant neįvyktų pasikartojimų.

Nemaža asmenų iš Suvalkų Trikampio, gavę Amerikos lietuvių adresus, plačiai siuntinėja laiškus, prašydami paramos ir tokiu būdu, tuo pačiu laiku gauna šalpos siuntinius bent iš kelių šalpų.

Taip pat mums yra žinoma, kad kai kurie prašytojai nėra lietuviai, o lenkai, net komunistai, kurie pasisamdo lietuvius, kad jiems parašytų laiškus lietuviškai ir išnaudoja lietuvių šalpa.

BALFas turi patikrinimo būdą sužinoti, ar šalpos prašantieji yra lietuviai ir reikalingi šalpos.

BALFo pirminkė Venecueloje — Vasario 9-12 dienomis BALFo pirminkė Maria Rudienė lankėsi Venecueloje ir čia turėjo progos pasitarti su lietuvių veikėjais gyvenančiais Maracay, Caracas ir Valencijoje. Taip pat dalyvavo Lietuvių Nepriklausomybės minėjime ir Pabaltiečių sąjungos įkūrimo šventėje, kurios paskirtis yra

senį Juzę Sinkienę, jų šeimas, bendradarbius ir draugus.

Amžiną atilį suteik jo velei, Viešpatie.

Šeimai ir kitiems artimiesiems giliausia užuojauta.

Energinga Lietuvos Gynėja

Vyčių organizacijos Lietuvių kultūros reikalams valdybos narė Aldona Latovaitė Ryan, gyvenanti Centerville, Ohio, patyrusi, kad National Geographic Society 1977 m. rugpj. mėnesį išleis knygą "Journey Across Russia", kur minima ir Ryga, ir ukrainiečių margačiai, pasiuntė protestą, kam Baltijos valstybės neteislingai jungiamos į Rusiją, kada net JAV nepripažįsta Baltijos kraštų inkorporavimo. Ald. Ryan ir lietuvių įstaigos pasiuntė skatinimą protestuoti, kol dar knyga neišleista. Amerikos Lietuvių Taryba išgigi pasiuntė raštą National Geographic Society. ALT Informacija

Albina Poškienė "Citizen of the Year" sąrašė

Chicago, Ill. Albina Poškienė išrinkta "Citizen of the Year" Marquette Parko Seniorų ketvirtadienio klubo, kuris suirenkama Parko salėje kas sekmdienio ir ketvirtadienio popietėm. Ji yra šio klubo išdininkė.

Rinkimai įvyksta kartą metuose — pavasarį. Kandidatai renkami labai kompetetingu būdu. Kiekvienas kandidatas turi pasisakyti apie savo veiklą ir t.t. Visoj Chicagoj išrenkamas mažas skaičius, o paskui iš jų išrinktųjų Parkų administracija įvertina tik apie 50 daugiausiai pasidarbavusių.

Šių metų išrinktiesiems atzymėjimai įteikti birž. 1 d. Conrad Hilton viešbutyje.

A. Poškienė išreikšdama savo kvalifikacijas bei supažindindama su savo darbuote, kuri daugiausia buvo lietuviuose, pažymėjo, kad ji yra Lietuvių Katalikų Susivienijimo direktorė; Susiv. 163-čioj kuopoj nutarimų sekretore išbuvisi 33 m., o dabar yra 100 kp. finansų sekretorė. Moterų Sąjungos 67-oj kp. ėjo finansų sekretorės pareigas 30 metų ir yra tos organizacijos Garbės Narė. Paminėjo ir kitas organizacijas, kaip: Cardinal Mundelein Knights of Columbus Ladies Aux., Šv. Teresės draugiją, St. Adrian Seniorus ir kitas organizacijas, kurių nare ji yra.

Jos kalbos apie lietuvišką veiklą su įdomumu klausėsi 180 narių. Lietuviai nariai džiaugėsi ir didžiavosi girdėdami tokią lietuvišką reklamą ir pasėkos buvo tokios, kad balsavimuose jai suteikė didžiausią balsų skaičių, išrinkdami ją į "Senior Citizen of the Year" sąrašą.

Linkim Albina Poškienėi sėkmės įvertintų darbuotojų eilėse. Rep.

Žinios iš Aušros Nr. 5

Kaunas. 1977 m. prieš Tautos šventę — Vasario 16 — Kaune buvo planinami tokio turinio atsisakimai:

"Laisvę Lietuvai! Rusai — ne išvaduotojai, bet okupantai! Mums priešai — ne broliai. Priešų šalis — ne tėvynė! Mes norime laisvę slovinti ir prievarta prakeikti. Tegul prasmenga žemėje tironai ir vergai!"

Birštonas. Birštono kurorte ekskursuojantiems poilsiautojams kultūrinio darbo vadovas pirma aiškina rusų kalbą, o pabaigoje tik keletą žodžių pasako lietuviškai.

Kartą viena pagyvenusi moteris pasipiktinusi paklausė: "Kodėl jūs viską aiškinate tik rusiškai? Juk čia dauguma lietuvių, o, be to, — esame Lietuvoje?" Ekskursijos vadovas išdidžiai pasakė: "Dabar pirma rusų kalba". (ELTA)

Anglų-Lietuvių kalbų žodynas

Paruošė V. Baravykas

Apie 30,000 žodžių ir posakių. Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė. 590 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$8.00.

Galima įsigyti "Garso" administracijoje: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. 18703.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

"INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika, paruošta kalbininkų — Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokyti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūrinių.

Kaina \$9.00.

Galima įsigyti "GARSO" administracijoje, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Dar Vienas L.K.S. Veteranas, Sulaukęs 96 Metų

Vincas J. Kudirka

Dar vienas Susivienijimo veikėjas veteranas pergyveno apdraudus mirtingumo lentelę ir jam dar gyvam Susiv. išmoko pilną apdraudą.

Šis veteranas, sulaukęs 96 metų amžiaus, daug nusipelnęs Susivienijimui ir visuomeni, yra Vincas J. Kudirka, gyv. 37 Franklin Str., Norwood, Mass. Štai jo gyvenimas, darbai ir nuopelnai.

Vincas J. Kudirka, zanavykas iš Zilių kaimo, Barzdų valsčiaus, Šakių apskritys, gimęs 1881 m. liepos 19 d. Sūnus ūkininkų Juozo ir Petronės (Bartininkaitės) Kudirkų. Mokėsi Barzdų pradžios mokykloje. Tada dar nemokino lietuviškai, tik rusiškai. Vincas dar būdamas jaunas, caro režimo laikais, reikėsi slaptoje lietuviškoje veikloje.

Sulaukęs apie 20 metų, vengdamas tarybos caro kariuomenėje, paliko savo mylimą kraštą — 1902 metais liepos 18 atvyko į Ameriką. Tada buvo sunkūs laikai, turėjo sunkiai dirbti pas ūkininką — 7 dienas į savaitę, ilgas valandas už 12 dolerių per mėnesį. Vėliau — lapkričio 4, atvyko į Norwood, Mass. Saiko šiam miestelyje tada buvo tik 10 lietuvių — 7 vyrai, 1 moteris ir 2 merginos. Vėliau į Norwoodą atvykus daugiau lietuvių, pradėjo steigti draugijos ir centrinių organizacijų skyriai (kuopos). V.J. Kudirka stipriai įsijungė į lietuvių veiklą ir jis buvo vienas iš draugijų ir organizacijų skyrių steigėjų, būtent, L.K. Susivienijimo 81 kp., šv. Jurgio pašalpinės draugijos, šv. Jurgio liet. parapijos, Lietuvos Vyčių 27 kp. ir kitų draugijų ir buvo jų valdybose. O kai organizavosi Liet. R.K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga ir laikraštis "Darbininkas", tai V.J. Kudirka buvo vienas iš pirmųjų veikėjų ir rėmėjų ir kai reikėjo gauti valstybės leidimą — čarterį, tai jis buvo čarterio narys ir nuo pat D. Sąjungos įsteigimo iki jos likvidavimo, per 50 metų be pertraukos vis būdamas valdybose.

V.J. Kudirka taip pat daug darbavosi L.K. Susivienijimo naudai būdamas 81 kuopos valdyboje, atstovaudamas kuopą nacionaliniuose seimuose ir Mass. apskrityje.

V.J. Kudirka pasireiškė veikumu A.L.R. Katalikų Federacijos, A.L. Tarybos skyriuose. Beje, jis 1918 m. kovo mėn. 13-14 d.d. dalyvavo Visuotniam Amerikos Lietuvių Seime New Yorke.

Jis yra buvęs aukščiausiai minėtų centrinių organizacijų — L.K. Susivienijimo, L.R.K. Federaci-

jos, L.R.K. Darbininkų Sąjungos Naujosios Anglijos apskričių valdybose (pirmininku ir kitose pareigose). Jis yra parašęs Norwood'o šv. Jurgio liet. parapijos istoriją, buvo nuolatinis lietuvių katalikų laikraščių bendradarbis-korespondentas, darbu ir aukomis visuomet prisideda prie parapijos, spaudos, labdaros, lietuviybės ir kitų gerų tikslų rėmimo.

1910 m. gegužės 7, Vincas vedė Anastaziją Venckūnaitę, kilusią iš Devinduonių kaimo, Gudžiūnų valsčiaus, Kėdainių apskritys. Jiedu pavyzdinai išauklėjo lietuvišką katalikišką šeimą — dukterį ir du sūnus. Ir jie priklauso prie Liet. Katalikų Susivienijimo. Duktė Ona (Kudirkaitė) Červokienė yra ilgametė L.K. Susivienijimo 81 kuopos sekretorė. Duktė ir sūnūs yra sukūrę lietuvišką šeimą.

Vinco žmona Anastazija mirė 1976 m. sausio 17 d.

Vincas turėjo progą 1931 metais aplankyti Nepriklausomą Lietuvą ir pasidžiaugti jos daroma pažanga.

Sveikinam Vincą, sulaukusį tokio gražaus amžiaus, pasižymėjus lietuviškoje veikloje, linkime geros sveikatos ir kitos Dievo palaimos.

"Lietuvių Dienų"

Gegužės Mėn. Numeris

Gegužės mėnesio "Lietuvių Dienos" yra skirtos prelo Jonu Kučingio, Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonui paminėti jo 40 metų kunigystės ir 30 metų klebonavimo sukaktims. Gausiai iliustruojamas retomis nuotraukomis iš prel. Kučingio gyvenimo. Žurnalo viršelį puošia prel. J. Kučingio nuotrauka, o paskutiniame viršelyje pateikiama jo pastatyto pastatų nuotraukų. Penkerių metų sukakties proga prisiminimas apie Romą Kalantą, kuris susideginęs Kaune prie teatro rūmų, šaukdamas "Laisvės Lietuvai".

100 metų gimimo sukaktis poeto ir diplomato O.V. Milašiaus prisiminta ir duota jo eilėraštis "Rudens simfonija", išverstas poeto Antano Vaičiuliaičio.

Rašytojo laureato J. Gliaudos novelė "Teismas biržely" toliau tęsiama.

Aprašoma Venezuelos lietuvių velykinė šventė, Bostono vyrų seksteto pasirodymas Minkų radijo programoje, R. Apeltės Bostono piano koncertas ir kiti pasirodymai. Recenzuojamos M. Slavėnienės atsiminimų ir Mikailaitės poezijos knygos.

Anglų kalbos dalyje pateikiama prel. J. Kučingio gyvenimo ir darbų apžvalga, O.V. Milašiaus kūrybos aptara, dail. A. Elksaus menas ir kt.

"Lietuvių Dienos" leidžia mos Antano Skirniaus Holywode, redaguojamos redakcinės kolegijos. Metinė prenumerata 12 dol. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, California 90029.

Metal

— Kiek metų turėtų asmuo, gimęs 1920 m.? — klausia mokytojas.
— Vyras ar moteris? — prašo patikslinti mokinys.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu apdangku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjams ir šauni dovana draugams amerikietims. Kaina 7 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

bet kuris narys-narė, šio sukaktuvinio vajeus laikotarpiu (rašę naujų narių, gaus nustatytą atlyginimą (komisų pavidais), o įvykdę nustatytą kvotą (rašę ne mažiau 12 narių bendrai 12 tūkstančių dolerių apdraudos sumai) susidarys proga Susivienijimo išlaikom pamatyti nuostabų Disney Pasaulį Floridoje.

A.L.T. INFORMACIJA

ALTOs vadovybių pasitarimai Clevelande

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos nariai, atvykę iš Chicago į Clevelandą, bal. 23 d. turėjo pasitarimus su vietinio skyriaus valdybos nariais ir kitais vietos ALTOs veikėjais.

Dr. K. Bobelis padarė pranešimą apie ALTOs darbus ir pastangas ginti žmogaus teises Lietuvoje, painformavo apie ALTOs valdybos darbų pasiskirstymą. Aptarti glaudesni ryšiai su Clevelando skyriumi, išklaudytas Clevelando valdybos pranešimas, pasitarta dėl Vasario 16 minėjimų ir dėl rinkimo aukų remiant Lietuvos laisvinimo darbą, vedamą ALTOs.

Pasitarime dalyvavo Chicago: dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, dr. V. Šimaitis, J. Talandis, dr. J. Valaitis. Iš clevelandiečių dalyvavo: I. Bublienė, M. Blynas, Jokūbaičiai, H. Izdelis, A. Kasulaitis, A. Laikūnas, J. Malskis, J. Nasvytis, J. Virbalis, K. Ziedonis.

Medžiaga apie žydų gelbėjimą

Amerikos Lietuvių Tarybai pavedus, kun. J. Prunskis laišku, telefonu ir asmeniškai kreipėsi į daugelį žydų, kuriuos nacių okupacijoje išgelbėjo lietuviai ir kurie dabar gyvena laisvame pasaulyje: JAV, Izraelyje, Europoje, Meksikoje. Jie buvo prašomi atsiųsti savo liudijimus, kad lietuvių tautos negalima kaltinti žydų naikinimu. Buvo pažymėta, kad liudijimus norima panaudoti brošiūroje anglų kalba. Savo pareiškimus teatsiuntė keturi, ir tai reikšdami dėkingumą tik juos gelbėjusiems asmenims. Todėl atkrito planas paruošti brošiūrą, remiantis išgelbėtų žydų pareiškimais.

Daugelis lietuvių atsiuntė savo liudijimus, kaip jie galbėjo žydus. Ši medžiaga persiūsta dr. D. Jasaičiui, kuriam VLIKas yra pavedęs parašyti knygą ta tema.

Bendras Pabaltiečių Komitetas

Šiuo metu Bendram Pabaltiečių komitetui Washingtono pirmininkauja ALTOs pirm. dr. K. Bobelis. Jį pavaduoja ALTOs įgaliotinis Washingtono dr. Jonas Genys. Ryšiams su JAV valdžios įstaigomis vadovauja J. Bolsteins. Komitetas pasirūpino, kad Helsinkio komisijos apklaušinėjimuose, numatytuose bal. 27 ir 28 d., būtų liudijimas apie žmogaus teisių laisvumą Baltijos valstybėse.

Priespaudos debesy bus išblaškyti

Senatorius Edward W. Brooke (resp., Mass.) senato posėdyje Washingtono priminė nenumaldomą lietuvių laisvės ilgesį. Vakarų pasaulis turi palaikyti Lietuvos viltis gyvas, reikšti priešintis prieš Sovietų pastangas dominuoti Rytų Europoje, prieš jų norus sužlugdyti visus disidentinius pasireiškimus. Reikė viltį, kad tamstis priespaudos debesy, dabar kabą ant Lietuvos, bus išblaškyti ir lietuviai galės vėl džiautis laisvės ir demokratijos saule.

JAV Latvių kongresas

JAV latvių savo būstinėje Chicago geg. 8-8 d.d. turėjo savo kongresą, kuriame dalyvavo apie 250 žmonių. Svarstė savo politinę, kultūrinę veiklos programą. Amerikos Lietuvių Tarybos vardu kongresas sveikino kun. J. Prunskis, o Lietuvių Bendruomenės vardu M. Jakaitis. Abudu pabrėžė reikalingumą lietuviams drauge su estais jungti savas jėgas ir veikti išvien, siekiant Baltijos kraštų nepriklausomybės.

sveikino kun. J. Prunskis, o Lietuvių Bendruomenės vardu M. Jakaitis. Abudu pabrėžė reikalingumą lietuviams drauge su estais jungti savas jėgas ir veikti išvien, siekiant Baltijos kraštų nepriklausomybės.

Pabaltiečiai plečia ryšius

Bendras Amerikiečių Pabaltiečių komitetas, kurio pirmininkas yra dr. K. Bobelis, o jo pavaduotojas Washingtono — dr. J. Genys, palaiko ryšius su Valstybės departamento Baltijos kraštų ir Sovietų Sąj. skyriais bei plečia ryšius su laisvajame pasaulyje gyvenančiais čekais, ukrainiečiais, lenkais bei kitais pavergtų tautų atstovais. ALTOs šio komiteto veiklą remia lėšomis, savo dalį taip pat įneša latviai ir estai.

Šio komiteto ryšius su įstaigomis direktoriumi pirma buvo E. Šumanas, dabar yra J. Bolsteins. Komitetas prašo siunčiamų kongreso nariams, vyriausybei laiškų nuorašus atsiųsti komitetui, kad komiteto nariai tuos reikalus paremtų. Komiteto adresas: The Joint Baltic American Committee, P.O. Box 432, Rockville, Md., 20850. Komitetas paskelbė konkursą nupiešti jo emblemą.

Nauja Chicagos Lietuvių Tarybos valdyba

Chicago Lietuvių Taryba geg. 7 d. buvo suaukšti savo mėtine konferencija "Chicago Savings" patalpose. Ją pravedė pirm. Kristina Austin. ALTOs valdybai atstovaudamas, konferenciją pasveikino vicep. Teodoras Blinstrubas, padėjo už atliktus darbus ir 7,000 dol. auką centrui, painformavo apie dabartinis ALTOs darbus. Atsakinėdamas į klausimus ypač išryškino sklandų bendradarbiavimą tarp VLIKO ir ALTOs. Konferencija priėmė rezoliuciją, skatinančią lietuvių visuomenę vieningomis pastangomis siekti Lietuvos laisvės.

Išrinkta nauja valdyba: pirm. — Rimas Šarka, vicepirmininkai: Ignas Andrašiūnas, Algis Jasaitis, Mykolas Pranevičius, sekretorius — Vincas Samaska, finansų sekr. — Antanas Švitra, protokolų sekr. — Stasys Mankus, patikėtiniai: Eufrozina Mikužytė, Teodora Kuzienė, Charles K. Smilgys ir Oskaras Kremeris. Chicagos ALTOs ir jos valdyba sudaryta iš atstovų, kuriuos paskyrė Chicagos Amerikos Tautinė sąjunga, Amer. Liet. Katalikų federacija, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandra, Chicagos Liet. Socialdemokratų IV kuopa, Tautinio Atgimimo Sąjūdis, Lietuvos Vyčių Chicago apskritis, Vilniečių Sąjunga, Anglijos Britanijos Lietuvių klubas.

Rotacine tvarka pirmininkai kasmet būna iš kitos grupės. Šiemetinis pirmininkas Rimas Šarka yra iš Tautinės Sąjungos, Chicagos skyriaus.

ALT Inf.

Stebuklingas vaistas

— Kaip tau pavyko taip staugai pataisyti savo vyrą? Juk jis visą laiką vėlai grįždavo iš salūnų ir niekas netikėjo, kad jis gali pasitaisyti, — kalbėjo viena kaimynė kitai. Antroji paaiškino:

— Labai paprastai, kai vieną naktį jis vėlai grįžo, tai aš tamsoje paslaptinai ir meiliai klausiau: "Ar tai tu, Anuprelis?" Matote, mano vyro vardas yra Jurgis. Dabar jis vakarais sėdi namuose ir mane saugoja...

L.K. Susiv. Direktorijų Taryba Ir Konstitucinės Komisijos

Dvasios vadas: prel. Jonas Baltusevičius-Boll, 416 E. South Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702.

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes-Barre, Pa. 18702.

Viceprezidentė: Alvera Balanda, 72 Chipman Str., Waterbury, Conn. 06708.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Išdininkė: Leokadija Donarovich, 37 Elton Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

Iždo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Dr. Kvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennett Str., Kingston, Pa. 18704.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill., 60629.

Vytautas Paulauskas, 133 Cherry Str., Plymouth, Pa. 18651.

KONSTITUCINĖS KOMISIJOS

Labradrybės komisija:

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60629.

Rosalija Kižis, 134 Church Str., Pittston, Pa. 18740.

Klementina Žemaitis, 1419 N. Main St., Scranton, Pa. 18508.

Spaudos-Informacijos komisija:

Stasys Garliauskas, 1949 Hubbard, Detroit, Mich. 48209.

Komp. Aleksandras J. Aleksis, The Elton, 30 West Main Str., Waterbury, Conn. 06702.

Jurgis Sadauskas, 119 S. Rebecca, Scranton, Pa. 18504.

Statutų komisija:

Pranciška Katilienė, 1050 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Stasys Lukoševičius, 1935 W. 7th Str., Brooklyn, N.Y. 11223.

Tillie Machinist, 257 Bennett Str., Luzerne, Pa. 18709.

Teisimo komisija:

Ona Barkauskienė, 62 Lawlor Str., Waterbury, Conn. 06708.

Verna Radzevičiūtė, 269 Vine Str., Plymouth, Pa. 18651.

Elena Karauskienė, 13 Garahan Ave., Lyndwood-Wilkes-Barre, Pa. 18702.

Jaunimo komisija:

Linus Kojelis, 747 23rd Str., Santa Monica, Cal. 90402.

Saulius Kuprys 1806 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650.

Thomas E. Mack, Jr., Heatherhill, Bear Creek, Pa.

Dėl žydų slėpimo nuo nacių nukentėję lietuviai

Spaudoje ir imigracijos įstaigose kylant klausimui dėl žydų naikinimo Lietuvoje, prisimintina, kad daugelis lietuvių yra nukentėję žydus slėpdami nuo nacių. Štai keletas pavyzdžių:

Stefanija Vilkauskienė už žydų globą Gestapo buvo suimta ir kalinta Kauno kalėjime.

Leonas Garkauskas, gyvenęs Obelių g-vė 11, už tydų globą Gestapo buvo suimtas ir kalintas Kauno kalėjime.

Petras Mingaila, gyvenęs Vilijampolėje, už žydams teikiama pagalbą 1943 m. Gestapo buvo suimtas ir sušaudytas Kauno 9-me forte drauge su jo globotais asmenimis.

Adv. J. Dabrila už slėpimą iš geto pasišalinusių asmenų buvo suimtas ir kalintas Kauno kalėjime.

Jablonskis, globojęs eilę iš geto pasišalinusių asmenų, 1942 m. kovo mėn. drauge su savo dviejų asmenų šeima Gestapo buvo suimtas ir išgabentas iš namų. Jo likimas nežinomas.

Kazys Markevičius, gyvenęs Kaimelio kaime, už Motkio Levjušo slėpimą ir globą Gestapo buvo suimtas. Jo likimas nežinomas, spėjama, kad buvo sušaudytas.

Neizeriai (tėvas ir sūnus), gyvenę Plieniškų k., už žydų globą Gestapo buvo suimti ir

drauge su globotais asmenimis sušaudyti.

Tai tik dalis pavardžių lietuvių, kurie tiek nukentėjo gelbėdami žydus nuo nacių. Žinantieji daugiau pavardžių lietuvių, kurie buvo kalinti ar nužudyti dėl žydų gelbėjimo, maloniai prašomi pranešti Amerikos Lietuvių Tarybai.

ALT Inf.

DĖKOJAME

Dievui laiminant, LKB Kronika jau penkeri metai faktų kalba liudija visam pasauliui apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios dabartinę padėtį. Dėkojame visiems žinioms ir ne žinioms LKB Kronikos rėmėjams, bendradarbiams ir platintojams Tėvynėje ir visame pasaulyje.

LKB Kronikos redakcija (ELTA)

Tautos Fondas yra paskelbęs TF šimtininkų vajų. Tokie asmenys ar organizacijos kasmet aukoja bent vieną šimtą dolerių. Aukos Tautos Fondui yra atleidžiamos nuo JAV mokesčių. Cekių rašyti šiuo adresu: Tautos Fondas, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. (ELTA)

"AM LIETUVIŲ TARYBA"

(Lithuanian American Council)

Parašė buvęs ilgametis A.L.T. pirmininkas, ilgametis L.R.K. SA prezidentas, buvęs dienraščio "Draugo" redaktorius LEONARDAS ŠIMUTIS.

Knygoje rašoma apie organizuotus Amerikos lietuvių visuomenės 30 metų (1940-1970) veiklą Lietuvai išlaisvinti. Knyga gausiai iliustruota veikiančių nuotraukomis.

500 puslapių, kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Pelnas tarybos išdūi tolesnei laisvinimo akcijai remti.

Norintys knygą įsigyti, kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

GARSAS • LITHUANIAN U.S. ALLIANCE OF AMERICA

English Section

FIFTH ANNIVERSARY SINCE KALANTA'S SELF-IMMOLATION

Dead Youth Has Become a Living Symbol

On May 14, 1972, Romas Kalanta immolated himself in front of the Music Theatre in Kaunas, Lithuania's second-largest city. The 20-year old factory worker and student took his life to protest his homeland's continuous occupation and oppression by the Soviet Union.

The self-immolation of Romas Kalanta triggered mass demonstrations and riots in Kaunas on May 18-19, 1972. Thousands of Lithuanians, mainly students and young workers, swarmed into the streets, shouting "Freedom for Lithuania" and similar slogans. They clashed with militiamen and special riot control units; many were arrested and a couple of hundred ended up in prison. Kalanta's fiery death and the riots in Kaunas once more tore off the veil of Soviet prevarications with which they are trying to disguise their imperialist policies in Lithuania. In the world press, the Kaunas events were compared with the upheavals in Gdansk, Poland, in 1970, as well as with Prague of 1968 and Budapest of 1956. The Lithuanian students and workers put to lie Moscow's contentions that the Lithuanian people had accepted the Soviet Russian overlordship not only as inevitable, but also as desirable. They also exposed the fallacies of the Western apologists for Soviet imperialism.

There were more human torches in Lithuania, following Kalanta's death. On May 29, 1972, a 23-year old worker, Stonys, set fire to his clothes

in the market place of Varėna; he died on June 10 in a military hospital. A 60-year old worker, Andriuskevičius, set himself on fire in a Kaunas street on June 3, 1972, and died the next day. And, finally, a 62-year old worker, Zaličkauskas, set fire to himself on June 10, 1972, on a street in Kapuskas; he seems to have survived.

The five years since Kalanta's death have witnessed another "conflagration" in Lithuania, emphasizing the survival of the Lithuanian nation and the recovery of its independence. Since then, the Lithuanian samizdat press has expanded enormously. Thousands upon thousands of signatures were placed under petitions protesting violations of human rights in Lithuania. Noted Lithuanian writers and artists have denounced the regime's oppressive cultural policies. And in November 1976, a committee was set up in Lithuania to monitor the observance of the Helsinki Accords. All of these have borrowed some of the fire that in 1972 has consumed Kalanta's young body.

May 14, the day of Kalanta's self-sacrifice, has burnt itself into the consciousness of the Lithuanian people. The Russian "Chronicle of the Current Events" (No. 41, p. 79) reports that on May 14, 1976, slogans appeared on the pavements and walls of the houses in Klaipėda, calling for freedom for Lithuania. The slogans were signed "Kalanta". On this fifth anniversary, too, Romas Kalanta remains alive in his death.

Proclamation of "Lithuanian National Peoples Front"

A new proclamation of the Lithuanian National People's Front" was received recently in the West. The Proclamation, issued by the "headquarters" of the Front in Vilnius, is dated January 1, 1977.

The Proclamation urges Lithuanians "not to lose their hope for freedom, even in this most difficult moment, when the military power of the USSR has reached such a degree that it terrifies the entire free world". The USSR, meanwhile, is maintaining a "totalitarian" line, "ignoring the Helsinki Accords" and has "recently begun to restore the spirit of Stalinism".

Lithuanians, according to the Proclamation, have been turned into "second- and third-grade citizens" to "join the national movement". Members of the Communist Youth Organization are urged to "turn in their membership cards". The Proclamation asserts that, "victory is certain, because our cause is just and sacred".

This is the fourth Proclamation of the "National People's Front" received in the West so far.

The scope and the very existence of the Front remain a question mark. The terminology and the general spirit of the Proclamation are markedly different from those found in the main Lithuanian samizdat journals, "The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania" and "Aušra" (The Dawn). The two journals have never mentioned the Front. It is most likely that the "Front" is a small group of youthful dissidents.

(Elta)

Vilnius. Religious believers with sorrow recount the situation in the hospitals of Vilnius: a believer is dying, but the radio in his ward blares pop songs. Priests visit the sick in most cases as ordinary visitors — they secretly hear their confessions and give Holy Communion.

Though the Kremlin does not respect principles and promises as restraints upon action, it does understand the argument of power. The world's hope is not in persuading the Soviet regime to the side of peace and freedom with moral arguments. It lies in building strength enough to bring the Kremlin to prudence if not to wisdom.

(Let Freedom Ring)

NEWS IN BRIEF

A religious festival of the Birth of the Holy Virgin, on September 8-15, 1976, attracted masses of pilgrims to the town of Šiluva. The town was also full of traffic inspectors, militiamen and *druzhinniki* ("voluntary" patrolmen. Ed.). The latter went after the sellers of religious articles, ransacked private homes, chased suspects inside the church. The militiamen were trying to apprehend anyone who was taking photographs of the event. Among those arrested was the Rev. Antanas Lukošaitis. "The Soviet officials are afraid that after 30 years of atheist propaganda, the world might see crowds gathered to pray and the militiamen and *druzhinniki* swarming in and out . . ."

Šauliai. On November 27, 1975, first grade students of the 5th high school were forbidden to go to church under threat. If parents took them to church, "the children were not to pray".

Palanga. An atheistic questionnaire, distributed in the spring of 1976 to students of the Palanga high school, drew unexpected results. All students of grade VIa replied that they "believed in God and would never be atheists".

Gizai. Students at the Gizai high school who are preparing for their first confession, are being trailed and inopportuned by teacher Sigitas Brazaitis.

Salos. Truck driver Sutas was penalized for having brought greenery from the forest for decorating a welcome gate to welcome Bishop of Panevėžys, R. Krikščiūnas. He was deprived of his truck and demoted to tractor repair.

Even pensioners are penalized in the town of Salos. The kolkhoz managers have said this in reference to Kazimieras Trumpickas: "He must be given grazing land far away from home, so that he has no time to go to church".

The Rev. L. Jagminas of Šventybrastis was given a warning for preparing a group of children for the first confession and the Holy Communion. The next time he would be taken to court. During 1959-1961, the Rev. Jagminas taught the Holy Writ at the Kaunas Theological Seminary, but was fired. The then Commissioner of the Council of Religious Affairs, Rugienis, accused him of spreading "anti-Sovietism" during his lectures.

Bishops L. Povilonis and R. Krikščiūnas, on their way back from Rome, were searched by the customs officials in Moscow. Their religious articles were taken away and they were repeatedly insulted.

(Elta)

Sudano vyriausybė išvarė Sovietų patarėjus ir įsakė sumažinti Sov. Sąjungos ambasados tarnautojų skaičių. Matyt, kad ir ten Sov. agentai pradėjo įtaliuoti veikti.

Lithuanian priests and bishops have been murdered, exiled, and imprisoned for trying to keep the faith alive. Convents have ceased to exist; anyone suspected of being a nun is harassed, publicly humiliated, and denied permission to work.

"We Sing With You, Your Song Of Thanksgiving! We Share Your Joy!"

Homily delivered by Msgr. John F. Boll, on the occasion of Seven Dedicated Sisters of Jesus Crucified Golden Jubilee, on May 7, 1977 at Our Lady of Sorrows Chapel Brockton, Mass.

Come And Follow Me. Come Help Me In The Great Work Of Sanctifying Souls For Whom I Have Suffered And Died.

Your Excellency, Bishop Hat, Reverend Monsignors, Reverend Fathers; Honored Jubilarians; distinguished guests, and friends, and dearly beloved Sisters of Jesus Crucified.

Today we gather around God's altar, to honor seven dedicated Sisters, who have answered Christ's clarion call to service, in His name. To them, we are all indebted, for a half-century of noble, selfless, and heroic sacrifice. Here among the Community of the Sisters of Jesus Crucified, and the Sorrowful Mother, their accomplishments border on the legendary. They have displayed gifts of faith, that few can equal, and fewer still can surpass. Let the trumpets blare an exultant fanfare, as we sing their praises!

Some fifty years ago, the love of Christ Crucified, conquered their hearts. And that same invitation to serve Him, still echoes throughout the world today, just as it did twenty centuries ago. And here now, as He looks down on us from the crucifix, His crown of thorns seems to cast its shadow on our Jubilarians' crowns of gold. My dear friends, the crucified Saviour still consoles the poor and suffering; the aged and infirm, in the person of these good Sisters. In the nursing homes under their charge, they have been more daughter to those whom they serve, than the natural children of their patients. They have been ministering angels, to the bodies and souls of men; binding their wounds and whispering, until the very last, the sweet name of Christ.

Those engaged in the teaching profession, have patterned themselves after Christ Himself . . . the chief teacher. They teach His little ones. They impart the very philosophy of young lives. Theirs is a most noble work . . . to form and shape Christ, in the souls of their young students. To restore God's perfect image, in the hearts of children, is a divine art, far excelling the masterpieces of even the world's great artists.

These dedicated heroines of the faith, I hope, will indulge me in singing their praises. I do so without fawning flattery or pretense. I have known them, over these many years, and I am aware how they shun the spotlight. However, I cannot resist the temptation, to sing loud and clear, the praises of these pioneer Sisters because of the joy we share with them this day.

For to me, they are heroines. They are pioneers, in the purest sense of the word. They are virtually, co-founders of this community, along with Father Alphonsus Maria Urbanavičius, who established the Order in 1924, in the foot-hills of the Poconos, at Elmhurst, Pennsylvania. This prayerful and priestly Passionist Father, and the few members of the original band, were and indomitable lot. The original Motherhouse, was nothing more, than an old

farm building. In order to supplement their meager rations, the Sisters themselves worked in the fields, to provide extra staples for the orphans, and the aged, in their care. Conditions, at best, were primitive, at worst — inadequate. It was not uncommon, for the Sisters, to cull over the silage left by friendly vendors, in the hopes of finding edible morsels, for their charges. Yet with all this, they found the time, to traverse the several miles to Marywood College, in Scranton, to earn their degrees, and, in some cases, continued on to advanced studies.

Yet, in all these, they have remained unsung heroines, who have served as leaders, and in the ranks without fuss or fanfare. In good times and bad, they have labored, without complaint. Simply, they have prayed to God, to serve well, in whatever task He assigned to them. They carved out the paths, for others to follow. Where did these Christ-like women learn such heroism? Where did they get the courage, and inspiration, to do such great, and heroic things, for God and humanity? The answer comes readily. It was Christ Himself, who drew these good and noble women to us. It was His love, that impelled their call to service.

While time will scarcely permit a detailed sketch, of the history of this Community, I beg your indulgence, to trace but briefly, the annals of the Sisters of Jesus Crucified, and the Sorrowful Mother. As one who has had a close association with you, over the past 33 years, I have been more than a passing witness to your growth. Back in 1944, in the Diocese of Scranton, I was entrusted by the late Bishop William J. Haley, to conduct a fund-raising drive of \$300,000, to provide you with a new Motherhouse.

Shortly after initiating this campaign, I can well recall, the summons that came from the late beloved, Cardinal Archbishop of Boston, Richard J. Cushing, and the totally unexpected offer, to provide adequate quarters here in Brockton. Fully realizing the enormous generosity, and the advantages of the offer, Bishop Haley and I agreed, that it would be impossible to refuse. Yet, I think, we both felt a tinge of sadness, at the prospect of your moving the Motherhouse, from the green hills of Elmhurst.

And, in the process of accepting these new challenges, it was these same Sisters, whom we honor today, who led the way. They were in the vanguard of planning, and preparing, for the erection of the 121-bed (\$2 1/2 million), modern medical miracle, the nursing home, at St. Mary's, Villa. And, later, we, of course, all shared in the spirit of achievement, and elation, when the Brockton complex was completed. Again, it was the prudence, diligence, and wisdom, born of experience, which helped to bring these magnificent structures into being. These edifices stand, as mute tributes, to your eternal honor; they are symbols of your foresight, and the products of the collective wisdom of your Community. For you have always retained, and fostered, the traditional

roots of our faith, which has kept you ever attuned, to the mind of the Church.

Yet, while these magnificent buildings stand, as temporal monuments to your devotion, far greater are the spiritual treasures you have amassed, in the storehouse of God's spiritual kingdom. Yours has been a noble and sublime life. Your life's work has been for your Lord, and your King, and, as St. Paul reminds us, you have earned the triple tiara: the Crown of Justice, the Crown of Life, the Crown of Glory.

Yours has been a life of toil and struggle, but your love of Christ has made them seem, not only tolerable, but welcome. As He reminds us, "My burden is light and my yoke sweet". You have, like Him, been nailed to the cross, by virtue of your three vows. But, remember, if you take away the Cross of Calvary; eliminate the figure of the thorn-crowned Saviour on the Cross, then God's Garden here on earth, will become a desert. For that figure of Christ Crucified, demands and receives, the love in our hearts.

True heroines are those blessed with vision and foresight; they are harbingers of things to come. Through them, we are provided with a unified and workable vision of life. Innately, they possess the qualities of leadership and courage. They are people to be reckoned with; to be admired; to be respected. Because of them, we are challenged to extend our grasp, beyond our reach. Through them, we discover the possibility, of the seemingly impossible. They blaze the trail, and we follow. These revered Sisters we honor today, are blessed with an abundance of these virtues, and it is only in strict justice, that we rightly give them praise. They, who have borne the burdens of life's wintry blasts, now deserve to take their rightful place in the sun.

And so, as friend, confidante, and spiritual advisor, to these true heroines of the faith, I rejoice with them, in this celebration. I am glad for this momentary pause, to relive the glories of the past, and to look forward with them, to continued great works, for God's honor and glory.

Through all these years, you have deepened your dedication to God . . . your work . . . and your Community life. And, in part, it's that, which we celebrate today.

But there's much more than personal and Community commemoration. The Church celebrates today. The Christian community looks on you as heroines. They present you as ideals, to the younger Sisters, who are struggling in the early years of religious life — in difficult times, I might add. Because they identify with you, in your struggles, they can gain hope in your Jubilee. The belief, that love of God, can be a way of life, is strengthened this day, because of you. You have made it all seem possible. And so,

We all here assembled, thank you!

We sing with you, your song of Thanksgiving!

We share your joy!

We would even dare, to make you heroines!

Msgr. John F. Boll

In 1940 Lithuania had 1,450 priests. Less than half are left. Because of Soviet government repression, only a handful of new priests are ordained yearly; 25 or 30 die. Of 85 convents, none remain. All have been banned by the Communists. Can the Church survive the loss of its religious leaders and teachers?

Through press and radio the Soviet regime tells the people what to think. It tells the writers what to write, the musicians what music to compose. All creative work is in a strait jacket. Plays, movies even poetry must follow the regime's line by praising Communist aims and methods...

(Let Freedom Ring)

Victimizing Children

This country really cares about its children, right?

Well, maybe not enough. Take the finding of a study made of seven metropolitan centers. This study found that one out of every four children living in sections where the traffic is heavy had higher than normal levels of lead in his or her blood.

No wonder. A child playing near traffic can't help breathing in dust kicked up by passing cars and trucks. There's lead in that dust. Lead is a major air pollutant. Long-term exposure to even low levels of lead is believed to affect children's normal development.

Most airborne lead comes from cars. The U.S. Environmental Protection Agency has set standards that are intended to take out 60 to 65 percent of the lead in the to-

tal amount of gasoline refined. The reduction was to be reached by gradual cuts made every year. The cuts were to begin in 1975 and achieve the 60-65 percent reduction in 1979.

But not a cut has yet taken place.

The latest delay has come from the EPA itself. Its most recent ruling says that the lead content of gasoline doesn't have to be reduced at all until next year. And there can be extensions of the 1979 goal for some refiners.

The battle against dirty air is far from won. To find out how you can help, contact your Wyoming Valley Division of the Lehigh Valley Tuberculosis and Health Association — the "Christmas Seal" people. They care about every breath you take.

(Health for All)

Received Ph. D. in Anatomy

Dr. Juanita J. Anders

Janita J. Anders, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Skamulis, 17 Warner Street, Plains, Pennsylvania, recently received her Ph. D. in Anatomy from the University of Maryland Medical School.

Her doctoral dissertation dealt with the organization and autonomic innervation of the mammalian spinal cord. She is currently a research fellow in the laboratory of neuroanatomy and neuropathology at the National Institutes of Health, Bethesda, Maryland.

Dr. Anders did her undergraduate work in biology at Wilkes College and received a Master of Science degree in zoology from Pennsylvania State University.

Her husband, Anthony A. Anders, formerly of 12 Terrace Road, Plains, is involved in the development of earth-orbiting satellites at the Goddard Space Flight Center, Greenbelt, Maryland. The couple resides in Greenbelt.

"VYTAUTAS THE GREAT"

Kan. J.B. Končiaus angliškai parašytas istorinis veikalas apie Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Tinka čia gimusiems lietuviams ir kitataučiams. 202 pusl.

KAINA: minkštais viršeliais — \$2.00

Užsisakant adresuokite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Kezys wife, Daiva, of the Lithuanian Information Service in New York, said Kudirka first was disillusioned about American apathy toward human rights.

"In prison camp, they have an idealized view of the West. They picture it as the establishment that is fighting for their lives", she said. "When Simas arrived here, he realized nothing was really being done. But when President Carter expressed his stand on human rights, Simas was excited and optimistic".

Now that his life has turned from red to rosy, Kudirka is trying to help others who are oppressed as he once was. He works with the Lithuanian Human Rights Commission, lobbying for dissidents in Lithuania and preparing cases of rights violations for the June 15 Belgrade conference that will review compliance with the 35-nation Helsinki Accord.

Jack Hemstock
(Chicago Tribune, May 10, 1977)

Free Pamphlets About Arthritis

"Because May was National Arthritis Month, the Eastern Pennsylvania Chapter of The Arthritis Foundation was doing everything possible to inform the public, especially patients, about the nearly 100 forms of arthritis, and what we are doing to combat them", reports Warren A. Katz, M.D., President

Throughout the year, the Foundation makes available free over a dozen medically approved pamphlets about arthritis written for people of all ages. As the literature discloses, more than 20 million people in America have arthritis, including 500,000 in Eastern Pennsylvania.

"For those who have arthritis and are trying to cope with it, we at The Arthritis Foundation want people to be as informed as possible as to what they can do to live with it", Dr. Katz emphasizes. "Physicians now can do a great deal to prevent pain and crippling but they can't do it alone. An informed, cooperative patient is essential", he stresses.

Summarizing, Dr. Katz said: "Patients usually interpret cooperation to mean taking their medication on schedule. For the arthritis patient it means far more. It is essential to maintain a balance between resting inflamed joints and doing special exercises to help continue or restore mobility. Too much, or the wrong kind of exercise can aggravate rather than help an arthritis condition, and too much rest can increase joint stiffness and pain".

Dr. Katz recommends a booklet called Home Care Programs in Arthritis available free of charge. For a copy call the Toll Free Arthritis Hot Line — 1-800-322-9040.

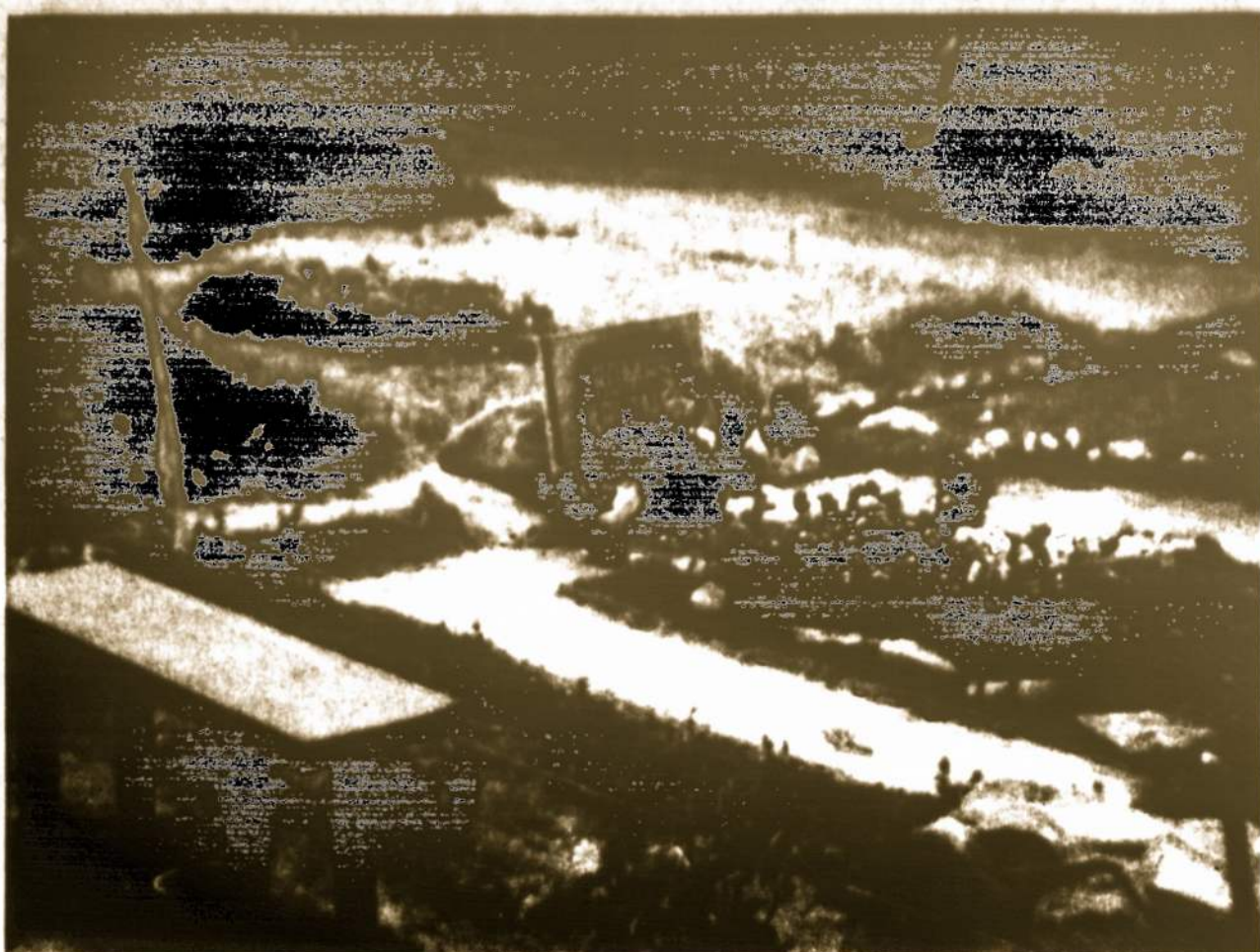
CAUTION:

Occult Dangerous

"There is real danger for those who take up the study of the occult without a competent spiritual master", Sri Darwin Cross, spiritual leader of ECKANKAR, the Path of Total Awareness, recently cautioned the public concerning the current popularity of occultism before a crowd of several thousand at an ECKANKAR seminar in Atlanta, Georgia.

He cited the increasing percentages of homicides and mental cases as extreme examples of what occultism leads to in the hands of rank amateurs. "ESP, clairvoyance, witchcraft, hypnotism, demonology or contacting the spirits of the deceased can certainly lead to a breakdown or degradation of those who participate", the ECKANKAR leader pointed out.

ECKANKAR teaches that man can reach beyond such phen-

Romo Kalantos kapas Romainių kapinėse prie Kauno.

Tarybų Sąjungos "broliškumas" ir laisvė (Aušros 5 Nr.)

omena and explore the higher states of consciousness known as Self-Realization and God-Realization. Sri Darwin, who is the MAHANTA, the Living ECK Master, for 3 million followers of ECKANKAR said, "Man in his ego always believes that he can outwit or manipulate the negative forces. It always appears this way because the negative wants to establish the illusion that man is the greatest of all in this world. But in the end, man usually finds himself in a mental institution or in other disastrous situations".

ECKANKAR has its international office in Menlo Park, California, with branches in 10 other countries.

KĄ RAŠO

RUSŲ DISIDENTAI

Rusų disidentų žurnalas Posev 1977 balandžio numerį randame tokių žinių.

— Vienos Vilniaus vidurinės mokyklos abiturientų grupė buvo pašalinta iš mokyklos du mėnesiai prieš mokslo metų pabaigą ir neleista laikyti baigminių egzaminų. Tuo būdu mokslieiviams užkirstas kelias stoti į universitetą. Priežastis — pas tuos mokslieivius rasti Sacharovo ir Solženycino paveiksliai.

1977 kovo laidoj yra žinia apie Lietuvos Helsinkio grupę. Iš Sovietų Sąjungos išvykusių istorikė Liudmila Aleksejeva, disidentė, kovo 2 pasirodė Vakarų Vokietijos televizijoje. Aleksejeva papasakojo, kad sovietai visomis jėgomis stengiasi užgnaužti vis besiplečiantį žmogaus teisių gynimo judėjimą Sovietų Sąjungoje.

Pirmoj eilėj stengiamasi likviduoti taip vadinamas Helsinkio grupes. Maskvos ir ukrainiečių grupių vadovai ir nariai areštuoti. "Aišku, kad ruošiams bylos Maskvos ir lietuvių grupių nariams — Malvai Landai ir Viktorui Petkui". Kai šiuo metu visas pasaulis seka, kaip sovietai pildo savo pažadus, duotus Helsinkioje, jie nedrįsta kelti savo disidentams bylą už žmogaus teisių gynimą. Tad griebiasi savo seniai išmėgintos priemonės — disidentus sukompromituoti krašto viduje ir užsienyje, inscenizuojant kriminalines bylas. Dėl Petkaus sugalvojo tokią gudrybę. KGB pasikvietė du jo pažįstamus ir reikalavo, kad jie pasirašytų skundą, jog Petkus iš jų pasiskolinęs stambias pinigų sumas ir jų negrąžinąs, nors tai yra grynas melas. Kad ir KGB prigrasinti apie tai nieko

Aš, Andriukaitienė Liuda, Kazio, užauginau penkis sūnus ir jau baigiu septyniadešimt metų. Nuo vargo ir darbo sunyko mano sveikata ir beveik kiekvieną dieną kovaju su mirtimi. 1940 m. okupacija atėmė mūsų šeimos gyvenimo laimę, o 1941 m. atėmė ir sveikatą. Tais metais mes netekome Tėvynės, saulės ir šilimos. Beveik 17 metų praleidome ištėmimo, kur pusę metų nesimato saulės, o šaltis 11 mėnesių svilina žmogaus kūną. Į tokias sąlygas mes patekome beveik nuogi. Iš tėvynės išvežė vasarą — birželio 14 d. Atsidūrus užpoliarėje, mūsų šeimos nuolatini svečiai buvo šaltis, badas, utėlės ir visokios negalės.

Dabar, kai vos galiu pavilkti kojas, Lietuvos priešams galutinai partpo mus sunaikinti. Aš jokioje politikoje, kaip gyva, nedalyvauju, nes neturiu laiko net laikraščiai paskaityti. Mano visas gyvenimo malonumas — sulopyti vaikams ir vyrui aprangą ir pagaminti pietus. Darbingas buvo tik vienas vyras (alga 130 rub.), o šeima susidėjo iš 7 asmenų. Taip tęsėsi mūsų pusbadis gyvenimas. Dabar gyvenimas šiek tiek palengvėjo, nes vaikai suaugo. Bet štai "broliška" sugumo ranka užgriuvo mūsų senatvės dienas.

1976 m. rugsėjo 15 d. išaušo apsiniaukęs rudens rytas. Nuvedžiau anūkėlį į darželį ir nuėjau į turgų, ko nors nusipirkti pietums. Grįžus nespėjau apsirošti, kaip kažkas amarkiai pasibeldė į duris. Į vidų įsibrovė šeši vyrai. Ką jie man suriko, nesupratau. Žens as taip persigandau, kad, nenusiėmęs kelis žingsnius atgal, sukritau vietoje. Mano priepuolis, matyt, paveikė įsibrovėlius, nes jie iškviėtė greitąją pagalbą. Nors gydytojas man suteikė medicininę pagalbą, bet galva svajo, viskas sukosi ratu ir negalėjau atsikelti. O atvykėliai čekistai viską vertė aukštytyn kojomis. Ko jie ieškojo — man nesakė. Tik kai aš paklausiau, ko jie ieško, vienas iš jų parodė kratos orderį. Kratą darė majoras Rusakovas, vertėju dalyvavo Vilčinskis Rimas,

nepasakoti, iškvieštieji prakalbėjo apie į juos daromą spaudimą. Atrodė, kad Petkui bus iškelta byla už "sukčiavimą". (Elta).

Havana, Cuba. — Gegužės 27 Sovietų Sąjungos jet lėktuvo katastrofoj žuvo 66 asmenys — 46 keleiviai, 10 įgulos pareigūnų; 2 sužeisti. Lėktuvas skrido iš Maskvos, buvo sustojęs Londone ir nusileisdamas Havana aerodrome patalė į elektros vietas.

Vlado, gyv. Kaune, Partizanų g. 142, bt. 4, kvietiniai: Bumbliuskas Antanas, Povilo, gyv. Kaune, Juro g. 87, bt. 101 ir Vaitiekūnas Evaldas, gyv. Kaune, Šakių g. 14, bt. 2. Orderis kratai buvo išduotas mano vyro vardu. Kratą pradėjo daryti 1 val. 0 min., o baigė 2 val. Kratos metu paėmė visus mums rašytus laiškus, lietuvių rašytojų — Vidano, Maiironio ir kt. raštus, paėmė net J. Paleckio "Žingsniai smėlyje", daug užrašų ir raštelių, kuriuose buvo užrašyta: "Mylėk Tėvynę", "Tėvynė Motina", paėmė net sūnaus laiškus, skirtus motinai. Be to, paėmė sūnaus Petro brėžinius ir skaičiavimo užrašus, o labiau, siai prisikabino, kodėl savo būte laikėme Lietuvos herbą Vyty. Į kratos protokolą užrašė: "Buržuazinės Lietuvos ženkla". Visame pasaulyje yra žinoma, kad lietuvių herbas — Vytytis, o tarybinė valdžia baudžia už tai, kad lietuvių myli savo tautą, savo kalbą ir herbą — Vyty. Už tai baudžiama kalėjimu, ištėmimu ir kt. bausmėmis. Kratos metu paėmė net du maišus įvairiausių raštų. Po to visus mūsų vaikus tardė Vilniuje, nors jie jau keli metai gyvena atskirai nuo mūsų. Už ką? Atsakymas aiškus — kadangi esame lietuviai.

Mes prašome Žmogaus teisių gynimo komitetą ir laisvojo pasaulio visus žmones, — užstokite mūsų Tautą, neleiskite komunistams išnaikyti lietuvių!

L. Andriukaitienė

Johannesburg. — Gegužės 28 marksistinė Angolos prezidento Agosthino Neto vyriausybė numalšino ekstrimistų sukilimą. Gatvėse vyko smarkios kautynės, kuriose žuvo daug žmonių — kariškių ir civilių.

New York. — Gegužės 25 ugnis sunaikino Everarard pirtį Manhattan rajone. Žuvo 8 asmenys, sužeistų 13, iš jų 3 sunkiai.

Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT

Paruoštas

M. Variakojytės Inkenienės

Knyga pritaikyta mokantiems angliškai ir norintiems mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius, posakius ir pašnekiesius su fonetiniu angli kalbos ištarimu.

Kaina \$2.00

Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Žuvusiems Kovotojams Už Lietuvos Laisvę

WORCESTER, MASS.

Dr. Vinco Kudirkos Šaulių kuopa, paskatinta Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. A. Micino, imasi iniciatyvos šios bažnyčios šventoriuje Worcesteryje pastatyti paminklą Worcesterio lietuvių vardu, kuris bus dedikuotas visiems žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę.

Kovotojų vardas pavartotas plačia prasme — neapsiribojant vien šių laikų didvyriais, bet prisimenant ir tuos, kurie dėl laisvės kovojo ir senojų istorijoj. Kiek ten gražių pavyzdžių. Pilėnai ir dabar visus jaudina. 1864 m. sukilimo kovotojas T. Dalevskis rusų sušaudytas Vilniuje pasakė: "Mylėjau savo Tėvynę, kovojau ir man malonu už ją atiduoti savo gyvybę". Kiek žuvo ištremti į Sibirą už maldaknygę, lietuvišką spausdintą ar gyvą žodį.

1918 m., kada Lietuva kėlėsi laisvam gyvenimui, savanoriai kūrėjai pirmieji sudėjo didžiausią rezistenciją prieš okupantą. Šio straipsnio paruošime dalyvavo neseniai VLIKo įsteigtas Lithuanian Information Service (LIS). "Boston Globe" laikraštis panaudojo Simo Kudirkos nuotrauką, kuri buvo daryta LIS, pokalbio su korespondente metu.

1944 m. vasarą viską naikinančios raudonųjų gaujos antrą kartą grįžo į Lietuvą. Vyresnieji išėjo ginti Lietuvą nuo okupanto teroro ir gynė 10 metų, nežinant, kad daugelis išniekinti kūnai gulėjo miestų aikštėse. Priešais įveiktą partizanų pasipriešinimą, bet jų pralietas kraujas už laisvę ir šiandien ugdo gimtojoje žemėje naujus kovotojus: R. Kalanta, M. Tamonis ir tūkstančiai kitų. Tarpe jų, kaip anais laikais, taip ir dabar rikiuojasi dvasiškija. 1947 m. komunistų sušaudytas vyskupas Borisevičius. 1953 m. Vladimiro kalėjime nukankintas arkivyskupas M. Reinys.

Jų visų garbei ir atminimui šis paminklas statomas. Jis primins laisvojo pasaulio lietuviams visus žuvusius kovotojus ir paskatins tęsti kovą už Lietuvos laisvės atgavimą. O pavergtisiems mūsų broliams Tėvynėje bus naujas vilties žibūrys.

Vieni mes be Jūsų, laisvojo pasaulio lietuvių, finansinės paramos neįstengsime paminklą pastatyti. Todėl kreipiamės į Jus, organizacijų vadai, if asmeniškai į Tave, broli, sese,

Lietuvi, suteik auką šiam kilniam tikslui. Nė viena auka nebus per maža ar per didelė. Visos atskaitomos nuo federalinių mokesčių.

Aukos siųskite:
Lithuanian Memorial Fund
c/o St. Casimir's Church
Rectory
41 Providence Street,
Worcester, Mass. 01604.

Paminklo Statybos Komitetas

"Boston Globe" straipsnis apie Simą Kudirką

Gegužės 8 d., "Boston Globe" laikraštis patalpino nepaprastai ilgą straipsnį apie Simą Kudirką. Šiame straipsnyje, Gloria Negri, "Boston Globe" korespondentė, Simo lūpomis atpasakoja sunkią Lietuvos okupaciją, vykdomą rusifikaciją, politinių kalinių likimą ir dabartiniu laiku vykstančią Lietuvoje rezistenciją prieš okupantą.

Šio straipsnio paruošime dalyvavo neseniai VLIKo įsteigtas Lithuanian Information Service (LIS). "Boston Globe" laikraštis panaudojo Simo Kudirkos nuotrauką, kuri buvo daryta LIS, pokalbio su korespondente metu.

Salia Simo Kudirkos nuotraukos yra ir Balio Gajausko nuotrauka, kurią Simas pats įteikė laikraščio korespondentei. Po Gajausko nuotrauka yra pažymėta, kad jis išbuvęs 25 metus sovietų kalėjime už dalyvavimą rezistencijoje prieš Lietuvos okupantą. Taip pat paminėta, kad jis, kaip ir kiti buvę politiniai kaliniai, Sovietų Sąjungoje yra persekiojami.

Šiame pokalbyje taip pat dalyvavo Vokietijos laikraščio korespondentė Brigitte Lebens-Nacos, kuri rengiasi parašyti platesnio masto straipsnį apie Simą Kudirką Vokietijos spaudoje.

L.I.S.

Kunigas Pr. A. Dauss paskirtas klebonu

Kunigas Pranas A. Dauss, L.K. Susivienijimo narys, buvęs šv. Juozapo ligoninės kapelionu, Port Charlotte, Florida, neseniai buvo paskirtas klebonu Our Lady of the Miraculous Medal bažnyčios, Pine Island, Florida.

Pine Island priklauso St. Petersburg, Florida vyskupijai, yra netoli Cape Coral, Fla.

Kunigo Dauss motina, Mrs. Justina Yanulaitienė gyvena 618 Phila Street, Scranton, Pa.

ALTa prašo žinių apie lietuvius, kurie nukentėjo, gelbėdami žydus nuo nacių. Žinias siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63 Street, Chicago, Illinois 60629 (Elta)

Trylika centrinių organizacijų, su šimtais savo skyrių, būrinčių daug tūkstančių narių, sutelkė savo jėgas Lietuvos laisvinimo darbams, apajungę į Amerikos Lietuvių Tarybą. Įsijunkite ir jūs, savo auksa paremdami šį gyvybinį reikalą.

ALT Inf.

Mirė Muzikas Kompozitorius Algirdas Kačanauskas

Muzikas Algirdas Kačanauskas

Brooklyn, N.Y. Š.m. gegužės 9 mirė muzikas, visuomenininkas, ilgametis Apreiškimo parapijos vargonininkas, kompozitorius Algirdas Kačanauskas. Pašarvotas buvo M. Šalinškiešs šermeninėje. Palaidotas gegužės 13 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Holy Cross kapinėse, North Arlington, N.J. Šermenyse ir laidotuvsė dalyvavo daug žmonių.

Velionis buvo gimęs 1917 m. sausio 3, Petrapily. Sūnus kompozitoriaus dainininko Aleksandro Kačanausko. 1935 m. baigė Jėzuitų gimnaziją Kaune. Keturis metus studijavo teisę Kauno universitete. 1940 m. baigė Karo mokyklą. 1940-1941 muziką studijavo Kauno konservatorijoje, o pasitraukęs į Vokietiją 1946-1947 m. Stuttgarto konservatorijoje. Gyvendamas Vokietijoje gyvai reiškesi lietuvių muzikinėje ir visuomeninėje veikloje.

Į JAV-bes atvyko 1950 m.; vargonininkavo Harrisone ir Kearny, N.J., vadovavo "Aitvarų" kvartetui, dirgavo "Rotos" ansambliui.

Brooklyne, Apreiškimo parapijoj vargonininko vietą užėmė 1967 m. Čia sudarė gausų parapijos chorą, kuris gražiai gieda bažnyčioje ir surengia šaunius koncertus.

Velionis yra buvęs Liet. Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos pirmininkas, paskutiniiais laikais redagavęs Muzikos Žinias. Pasireiškė veiklumu Liet. Bendruomenėje ir kitose organizacijose. Pašlijusi sveikata priverdavo eiti ligoninėn, bet sugri-

žęs vėl visu pajėgumu pasipirėdavo darban. Žodžiu, kur tik jis ilgiau ar trumpiau pagyveno — visur paliko savo darbo pėdsakus. Išleikis Viešpatyje!

LKS MIRUSIEJI NARIAI

MIRĖ EUGENIJUS L. KRIAUCELIŪNAS

Chicago, Ill. Š. m. balandžio 17, vežamas į Houston'o, Texas, ligoninę, mirė 19 metų studentas Eugenijus L. Kriauceliūnas, L. K. Susivienijimo 95 kuopos narys.

Palaidotas balandžio 20 iš Gimimo šv. Mergelės Marijos parapijos bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Bažnyčioje Mišias atlaikė, pasakė pamokslą ir palydėjo į kapines kan. Vaclovas Zakarauskas. Per pamaldas bažnyčioje, vargonais grojant muzikui Alvydui Vasaičiui, solo giedoją Dana Stankaitę ir Jonas Vaznelis. Šermenyse ir laidotuvsė dalyvavo pažymėtinai daug žmonių.

Velionis buvo gimęs Lemont, Ill. Sūnus žymių veikėjų ir visuomenininkų dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų.

Lūdesy paliko tėvus, seseris Vidą ir Jolitą, močiutę Parulienę, tetą Kučienę, dėdę L. Paurį ir kitus artimuosius.

Amžina atils! Artimiesiems giliausia užuojauta!

A.a. Pranas Navickas, 155 kp., gyv. 340 N. Rebecca Ave., Scranton, Pa., mirė balandžio 16, palaidotas balandžio 19 iš šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse, Throop, Pa.

A.a. Marijona Jucienė, 230 kp., 740 Van Lawn, Westland, Mich., mirė balandžio 12, palaidota balandžio 15 Woodmere kapinėse.

A.a. Marė Navickienė, 7 kp., 9 Stark Str., Pittston, Pa., mirė balandžio 27, palaidota balandžio 30 iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A.a. Mrs. Ona Neves, 111 kp., 167 Reynold Str., Plymouth, Pa., mirė balandžio 28, palaidota iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A.a. Mrs. Mary Tumonis Kilkus, 141 kp., 46 Arthur Str., Brockton, Mass., mirė kovo 11, palaidota kovo 14 Calvary kapinėse.

A.a. Mrs. Ona Lukas, 19 kp., 244 Van Buren Str., Newark, N.J., mirė balandžio 26.

A. a. Vincas Simėckas, 263 kp., gyv. 336 East Kiefer Ave., Hazleton, Pa., mirė gegužės 8, palaidotas iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Domicelė Bruzienė, 163 kp., 7140 S. Richmond St., Chicago, Ill., mirė gegužės 2, palaidota gegužės 5 šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Simon Cierebiei, 108 kp., 59-18 70th St., Maspeth, N.Y., mirė balandžio 19, palaidotas balandžio 22 Calvary kapinėse, Long Island City, Queens, N.Y.

ALTos St. Petersburgo skyriaus susirinkimo metu, įvykusio IV.6 d. buvo paminėtas dr. J. Basanavičius. Kun. J. Gasitūnas savo paskaitoje nušvietė dr. J. Basanavičiaus, dr. V. Kudirkos ir prel. Maironio plačią veiklą. Išryškinta trijų didžiųjų epochos veikėjų, kurie buvo lietuviybės veik bendralaikiai žadintojai, darbai.

ANNUAL STATEMENT

For the Year 1976
Of the Lithuanian Catholic Alliance

Exhibit 8 — Valuation Report

Reserves:
Grand Total — Adult \$1,712,087; juvenile — \$50,352. Total — \$1,762,439.
Do the laws of the society provide for the segregation and trusteeding of the reserves or funds of any class or classes of certificates excepting juvenile certificates? No.
Has the society during the past five years on any class of certificates changed its valuation basis or formula or the number of contributions collected during the years? Yes.
Beginning in 1973, life insurance premiums have been waived for members over age 85, and all sick benefits have been increased 25% without increase in premium. Reserves have been increased to consider both liberalizations.
The negative reserves on individual certificates must be eliminated from the Valuation Report. Has this requirement been complied with. Yes.
Does the society charge redundant net rates of contribution, i.e. net rates in excess of the tabular net rates (on the basis of the mortality table and interest assumption used in the valuation)? No.
If so, state the amount of the present value of such excess contributions, and also state the intended purpose thereof. None.
On what basis was the deficiency reserve calculated as reported in Item G 1 above? Answer: Present value of excess of net valuation premium over net premium on original valuation basis.
State face amount and rate of interest charged on each class of reserve liens, certificate loans or premium loans — \$18,157 at 4.8%.

Expected and Actual Mortality on Gross Amounts at Risk:
(a) Expected mortality on gross amounts at risk \$153,677
(b) Net Death Losses Incurred ..... \$ 87,503
(c) Adjustment for reinsurance deducted 0
(d) Total Death Losses Incurred ..... \$ 87,503
(e) Ratio per cent of actual (Item d above) to Expected Mortality (Item a above) on gross amounts at risk during 1976 — 56.94%, 1975 — 55.49%, 1974 — 44.35%, 1973 — 72.80%, 1972 — 63.37%.

Interest Income from Investments:
(a) Net Investment Income (Exhibit 2, Line 7) \$136,274
(b) Ratio of net invested income to mean assets: 1976 — 5.247%, 1975 — 5.15%, 1974 — 4.63%.

Requirements for filing the Supplement to Valuation Report:
(a) State total amount of reserve as of December 31, 1976, on certificates where the interest assumption was higher than 3% as reported in Exhibit 8 (A) ..... None
(b) State ratio of actual to expected mortality during 1976 (Items 8 or 9) 56.94%

GEORGE R. SCHAUMANN, Actuary

SIMO KUDIRKOS FILMAS

Gegužės 9 d., Portsmouth, New Hampshire, pradėjo gaminti filmą apie Simą Kudirką. Pagrindinį Simo vaidmenį vaidina aktorius Alan Arkin, vaidinęs "The Russians Are Coming, The Russians Are Coming", "Catch 22" ir "Seven Years in Tibet", kuriame jis vaidina Sigmund Freudą vaidmenį.

Filmą suka The Jozak Company kartu su Paramount TV. Filmo pavadinimas yra "The Defection of Simas Kudirka". Jį rodyt CBS televizijos tinklas, greičiausiai rudenį.

Genės Kudirkienės vaidmenį vaidins Shirley Knight, kuri neseniai per televiziją vaidino vertėjos vaidmenį "21 Hours at Munich" filme. Kitas svarbias roles atliks: Donald Pleasent, kuris vaidins rusų kapitoną Popovą ir Richard Jordan vaidins amerikietį kapitoną Eustj. Richard Jordan neseniai vaidino pagrindinę rolę televizijos filme "Captains and the Kings".

Aktorius Alan Arkin neseniai buvo susitikęs su Simu ir pasidalino mintimis apie būsimą jo rolę. Šiame pasitarime taip pat dalyvavo Genė Kudirkienė, Rima Mironienė ir Lithuanian Information Service vedėja Dava Kezienė. Bendromis jėgomis buvo išversti sakiniai, kurie bus sakomi rusų ir lietuvių kalbomis. Simas Kudirka mokino p. Arkin kaip reikia tarti abiem kalbom. Alan Arkin įrašė teisingą tarimą į garsinę juostą, kad namuose galėtų taisytingai išmokti.

VLIKo finansuojamas Lithuanian Information Service (LIS) suteikia Simui Kudirkai visokeriopą pagalbą bendradarbiaujant ir tarantais su filmo gamintojais. LIS dirba kaip Simo Kudirkos "public relations" agentai. Į šį darbą įsiskaito vertėjavimas, filmo skripto tobulinimas, sutarčių rašymas, kontaktas su prodiucierais, aktoriais bei režisiorium ir taip pat ryšys su Amerikos spauda. LIS taip pat dalyvauja filmo reklaminiame darbe kartu su CBS tinklo, The Jozak Co. ir Paramount TV reklamos agentais (publicity agents). Filme yra be abejo daug netikslumų, kurie įvyko dramaturgavimo procese. Kai kurie netikslumai jau yra pataisyti, tačiau ne visi. Didžiausia dalis filmo yra Vigilant incidento atvaizdavimas.

Prieš keletą savaitių "Laisvės Žiburio" radijas New Yorke pravedė pokalbį su aktorium Alan Arkin. Pokalbio metu p. Arkin buvo užklaustas, kas paskatino jį sutikti vaidinti Simo Kudirkos vaidmenį. Alan Arkin atsakė, kad jis buvo labai sujaudintas perskaitęs Simo istoriją, ypatingai kai sužinojo, kad tai tikras įvykis. Jis taip pat užsiminė, kad gana daug apie Simą yra sužinojęs iš savo sūnaus, kuris apie Simą Kudirką mokinęsis mokykloje. A. Arkin taip pat stebėjosi Simo didele energija ir pareiškė, kad stengsis jį kuo tiksliau atvaizduoti televizijos ekrane. Ši rolė p. Arkin yra labai svarbi, nes ji yra jo pirma dramatinė rolė per televiziją.

L.I.S.

Hastfordo "Tėvynės Garsų" radijo valandėlė šventė 20 metų sukaktį. Iš k. vedėjas Algimantas Dragūnevičius, pranešėjai Zita Dapkienė, Lionginas Kapeckas, Alfonsas Dzikas. Nuov. A. Jau

Alan Arkin (kairė), aktorius, kuris vaidina Simo Kudirkos vaidmenį filme, kalbasi su pečiu Simu Kudirka (d.). Nuotr. Lithuanian Information Service

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Pirminių balsavimų daviniai

Antradienį, gegužės 17, Pennsylvanijos valstijoje įvyko pirminiai (primary) aukštųjų ir žemesniųjų valdininkų nominacijų balsavimai.

Luzerne apskrityje nominacijos laimėjo šie lietuviai kandidatai.

Įvairių organizacijų veikėjas Danielius Stanulis laimėjo nominaciją Hanover rajono mokyklų tarybon; kitas lietuvis, Taurų klubo veikėjas Juozas Sukalauskas, mažų balsų skirtumu nominaciją Hanover rajono mokyklų tarybon pralaimėjo kitų kandidatų naudai.

Jurgis Brusokas demokratų sąrašą laimėjo nominaciją Kingstono Township councilmanų tarybon; Leonardas Brusokas laimėjo nominaciją respublikonų sąrašą Edwardsvilės ir Larksvilės 3-jo rajono mokyklų direktoriaus vieton; Matas Šlauzis respublikonų sąrašą laimėjo nominaciją Edwardsvilės borough councilmanų tarybon dviejų metų terminui.

Galutini balsavimai įvyks lapkričio 1 d.

Atrodo, kad yra ir daugiau lietuvių kandidatų, laimėjusių nominacijas į valdiškas vietas, bet pagal pavardes, paskelbtas angliškose laikraščiuose, sunku nustatyti jų tautybę.

Metinis Piknikas Elmhurst

Sekmadienį, birželio 26, St. Mary's Villa, Elmhurst, Pa., įvyko metinis Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vienuolijos naudai rengiamas metinis piknikas.

Pradžią 11 val. ryto. Muzika, žaidimai, įvairių dovanų išleidimai, lietuviški ir kitoki valgiai ir skanūs gėrimai. Seserų dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, seserys ir jų rėmėjai kvietė publiką gausiai dalyvauti piknike, maloniai praleisti laiką ir paremti J. N. Seserų vienuoliją ir jos darbus.

Liet. Katalikų Susivienijimo narys Leonardas J. Pallis buvo Hanover Township Kapų Puošimo ir mirusiųjų pagerbimo (Memorial Day) iškilmių rengimo generalinis pirmininkas; kitas lietuvis — Juozas Mikėlionis buvo parodo tvarkdarys.

PERMAINANT GYVENAMĄ VIETĄ

Pranešant adresu — gyvenamos vietos permainą, svarbu pažymėti kuopos numerį, pilną seną ir pilną naują adresą. Dažnokai gauname pranešimų tik su pažymėjimu vardo, pavardės ir naujo adresu. Tuo atveju centrai ir "Garso" administracija prisielina eiti per adresų sąrašus ir surasti prie kokios kuopos priklauso ir koks buvo senasis adresas, kurį pakeičia naujas. Paduodami pilną informaciją padėsite sutaupti brangų laiką.

PAŠVENTINO KAPINIŲ KOPLYČIA

Kapų Puošimo dieną, gegužės 30, Pittstono šv. Kazimiero parapija turėjo naujai pastatytos kapinių kopolyčios dedikacijos iškilmes.

Prieš dedikacijos iškilmes klebonas kun. P. J. Ališauskas kapinėse mirusių parapijiečių intencija atlikė Mišias. Lektorium buvo šv. Vardo dr-jos pirmininkas Onofro Orlando; Mišių patarautoju buvo St. Abramavyčiukas, Jr. Betty Rybitski diriguojamas parapijos choras, kartu su visais dalyviais, atliko giedojimus.

Kopolyčia dedikuota atminčiai mirusio Leo Kay iš Exeterio, kuris daug laiko yra pašventęs kopolyčios statybos ir kapinių priežiūrai.

MIRUSIEJI

A.a. Bernardas V. Noreika, gyv. 19 E. Sidney Str., Wilkes-Barre, mirė gegužės 12 Wyoming Valley ligoninėje. Palaidotas gegužės 16 iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Wilkes-Barre. Pasireiškęs veiklumu šv. Vardo draugijoje ir buvęs jos pirmininkas. Paliko žmoną (buvusią Oną Naujalytę), sūnų Bernardą, anūką ir brolių Alfonsą, gyv. Tampa, Florida.

A.a. Marijona Laukaitytė, 21 m. amžiaus, gyv. 907 Hudson Ave., Tacoma Park, Md., gegužės 12 buvo sunkiai sužeista automobilio susitrenkime ir tą pačią dieną mirė Holy Cross ligoninėje, Silver Spring, Md. Pašarvota buvo direktorių Kizių šermentinėje, Pittstone; palaidota gegužės 12 iš St. Mary's Assumption bažnyčios Hughes-town kapinėse. Velionė buvo gimusi Erie, Pa., duktė Juozo ir Lillian Laukaičių, kurį laiką gyvenusių Pittstone. Tamavo JAV armijoje, dirbo Pentagone ir kurį laiką mokytoja atsilikusių (retarded) vaikų mokykloje, Silver Spring. Paliko tėvus, 2 seseris, 2 brolius ir kitus artimuosius.

A.a. Jurgis Jatsko, 127 Darling Str., Wilkes-Barre, mirė gegužės 28 General ligoninėje; pašarvotas buvo Frank'o šermentinėje.

nė; palaidotas gegužės 31 iš šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Edwardsvilėje, 51 metai atgal persikėlęs į Wilkes-Barre. Paliko žmoną Margaritą ir kitus artimuosius.

A. a. Robertas Gečionis, 42 m., gyv. 249 St., Duryea, širdies smūgio ištiktas, mirė gegužės 4. Palaidotas gegužės 7 iš šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Taylor miestelyje. Buvo baigęs aukštesniąją mokyklą ir Penna. State extension Scranton campus. Dirbo Eberhard kompanijos ir Metropolitan Wire firmos skelbimų ofisuose. Paliko seserį, brolių ir kitus artimuosius.

A. a. Ona Pryor, 42 Carroll St., Pittston, mirė gegužės 4 Pittstono ligoninėje; pašarvota buvo Kizių šermentinėje; palaidota gegužės 7 iš šv. Kazimiero bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Carverton. Velionė buvo gimusi Lietuvoje — į šią šalį atvyko 50 metų atgal. Jos vyras Tamas mirė 1973 m. Paliko 3 dukteris ir jų šeimas.

— Lyndwoodo šv. Kazimiero parapijos metinis bazaras įvyks liepos 28, 29 ir 30 d.d. Renginio komiteto garbės pirmininkas kl. prelatas V.J. Pakutka, pirmininkas Danielius Stadulis.

FLORIDOS LIETUVIŲ ŽINIOS

ST. PETERSBURG, FLA.

Motinos Dienos programą šiemet Liet. klube atliko St. Petersburgo lietuviškų studijų mokiniai. Deklamavo: V. Grabnickaitė, A. Linartaitė, A. Gurinskaitė, L. Jurgėlaitė. Pianinu skambino K. Grabnickaitė. Solo dainavo Rimas Karnius. Mokiniai sušoko tautinį šokį "Kalvelį". Pabaigai visi mokiniai sudainavo "Močiute, Motinėle" ir po to pasiklido po salę, įteikdami savo mamytėms ir močiutėms po gėlytę.

Romo Kalantos minėjimas buvo pradėtas gegužės 14 (šeštadienį) koncelebracinėmis mišiomis tėvų pranciškonų kopolyčioje. Pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. V.15 d. (sekmadienį) klube pietų metu prisiminimą pravedė R. Kalantos šaulių kuopa; įvadinį žodį tarė dail. A. Rukštelė, o kun. J. Gasiūnas trumpai, bet turiningai nušvietė Romo Kalantos tvirtą asmenybę ir jo pasiaukojimo prasmę; dail. A. Rukštelė perskaitė savo parašytą eilėrašį pavadintą "Romui Kalantai". Minėjimas baigtas tautos himnu.

Lietuviškų studijų anglų kalboje iškilmingas užbaigimas įvyko klube V.22 d. Studijų vedėja A. Kamienė savo turinigoje kalboje išvardino visus dalykus, kurie buvo dėstomi, gražiai padėjo jaunimui, jų tėveliams, visiems mokytojams.

— Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos metinis bazaras bus liepos 7, 8, 9 ir 10 d.d. Čia klebonauja prelatas J.F. Baltusevičius, asistentas kun. J.E. McGahagan.

— Miners Mills šv. Pranciškaus parapijos moterų gilda surengė antklodžių išleidimą gegužės 15 d. Sacred Heart saleje. Pelnas parapijos paramai. Gildos dvasios vadas klebonas kun. J. Kazlauskas.

— Pittstono šv. Kazimiero šv. Vardo draugijos metinis šeimyniškas išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 7, Konefals Grove, Westminster. Beje, šv. Vardo dr-jos anksčiau skelbta kelionė į beisbolo rungtynes liepos 24; pakeista į liepos 23 (šeštadienį).

— Antradienį, gegužės 31, Wyoming Klonio Liet. Moterų klubas turėjo reguliarių mėnesinių susirinkimą Sterling viesbučio saleje, Wilkes-Barre. Pirmininkė Milda Kasparaitė. Įvairios komisijos pateikė raportus, po to svarstyti tolimesnės veiklos planai.

— Kingstono šv. Marijos parapijos klebonas kun. A.J. Norckūnas su savo asistenta planuoja parapijos 75 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks rudenį. Po Agnės potvynio bažnyčia ir kiti parapijos pastatai pertaisyti ir pagražinti, tad klebonas ir parapijiečiai turi kuo pasidžiaugti ir kuo iškilmingiau sukaktį minėti.

Southgate, Kentucky. — Gegužės 29 gaisras nusiaubė naktinio Beverly Hills Supper klubo patalpas. Žuvo 158 asmenys, sužeistų apie šimtas.

JUOKELIAI

Viskas traktoriams
Pirmą kartą rusams 1940 m. okupavus Lietuvą, viename mieste lietuvis susipažino su rusu. Jie užėjo į restoraną, gerai pavalgė, išmetė po stiklę degtinės ir išėjo į miestą pasivaikščioti.

Prie gražaus namo durų rusas pamatė žalvarinę lentelę su užrašu "Akušerė". Rusas klausė, kokia čia įstaiga? Lietuvis jam atsakė:
— Akušerė tai yra moteris, turinti gydytojos kvalifikaciją gimdymo reikaluose. Matote, moteris moterį geriau supranta, o jos rankos taip pat švelnesnės. Ar pas jus tokių nėra?
Rusas nežinojo, ką atsakyti. Jiems buvo įsakyta girtis ir viską girti, ypatingai techniką ir traktorius, todėl taip atsakė:
— Dabar pas mus niekas nieko su rankomis nedirba. Mes viską dirbame su traktoriais...

Netikra katė
Kažkur Japonijoje vienas žmogus niekaip negalėjo užmigtį dėl pelių bruzdėjimo kambario sienoje. Neiškentęs ilgai ir surikęs:
— Mūsų!
Ir pasidarė tylu.
— Kodėl nurimai? — viena pelė tylomis klausia kitą. O ši sukužda:
— Eik čia pasiklausti, kaip katę pamėgdžioti!

Addis Ababa. — Etiopijos kairiųjų režimas jau išvarė virš trijų šimtų amerikiečių, kiti dar turės išvažiuoti.

Mielas Tautietė, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turta stekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniskus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokejimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokejimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokestius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai primami be medicalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

..... (Zip Code) .....

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoj gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniškai atklaus suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: .....

Katalikų Susivienijimo finansinis tvirtumas, modernūs draudimo planai pilnamečiams ir jaunamečiams, didelės lengvatos ir privilegijos teikiamos nariams ir jų pašalpagaviams, sudaro puikią propagandinę medžiagą, ypač kuopų sekretoriams ir organizatoriams, tikinti dar nepriklausančius draustis Susivienijime ir čia drausti savo šeimas.

"Garse" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Štutis. Kaina \$10.00
- Lietuvių - Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina ..... \$ 8.00
- Anglų - Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių. Kaina ..... \$ 8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian). Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$ 9.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruosta knyga. Kaina ..... \$ 3.50
- Vytautas The Great, kan. J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina ..... \$ 2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės-Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos \$2.00
- Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59 metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplangą piešė dail. Telesforas Valius. Kaina ..... \$ 4.00
- Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina ..... \$ 4.00
- The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price . . \$ 2.00

NAUJAI GAUTOS KNYGOS (Books in English)

- Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley ..... \$ 6.00
  - The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark ..... \$ 6.00
  - Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rubšėnas. \$9.00
  - Lithuanian Folk Tales, compiled and edited by Stepas Zobarskas. Illustrated by Ada Korskaitė. Second enlarged edition. \$4.50
  - Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliuda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čičionas and J. Žemkalnis \$5.00
- "Garso" Administracija
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

Chicago L.S.K. Nertos jaunųjų C klasės komanda š. Amerikos Lietuvių žaidynėse laimėjo pirmą vietą. Iš k. A. Polikaitis, J. Kizys, T. Valaitis, B. Butkus, K. Degutis, R. Blinstrubas, D. Yefinas ir A. Jonaitis. Nuotr. Z. Degutis